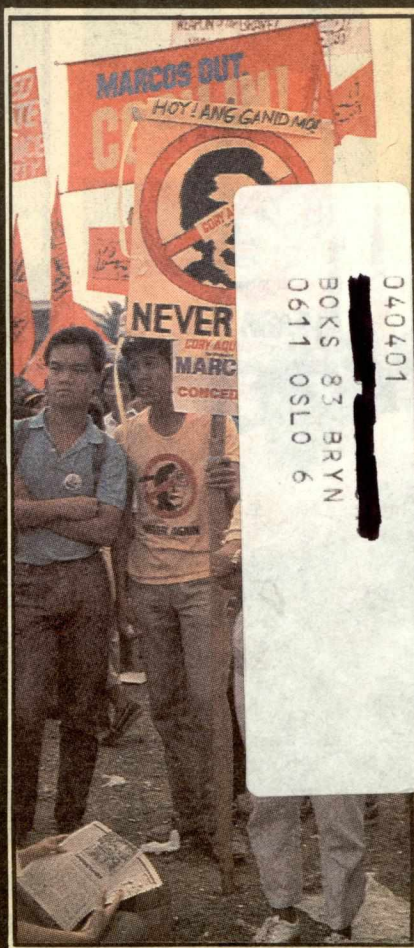

Kute 80

RØD UNGDOMS MAGASIN

NR. 2, 1986, 20. ÅRGANG

PRIS 10 KRONER

MARCO'S FALL

«Hils mr. Reagan og fortell at vi har fått ny president på Fillipinene». En gjeng gutter ikledd gule T-skjorter og pannebånd vinker til oss fra bilen, vi befinner oss i Manila.

VI FINNES

«Jeg ønsker å knuse definisjonen på prostitusjon. Folk tror de prostituerte velger å selge kroppen sin av fri vilje. Prostitusjons-prosjektet har vist at det er en klar sammenheng mellom incest og prostitusjon.»

REDE

Vulgærpropaganda mot abort.

FORSVAR ABORTLOVEN

Generasjoner av kvinner har slåss for retten til sjølbestemt abort. 65 år tok det oss før loven som slo dette fast, lå på bordet. Idag, syv år etter, ruster kristenfolket igjen til kamp mot abortlovgivinga. Kvinner skal frataes retten til å bestemme over sin egen kropp og sine egne liv. Å gå til kamp for å endre abortlovgivinga er å erklære krig mot kvinner!

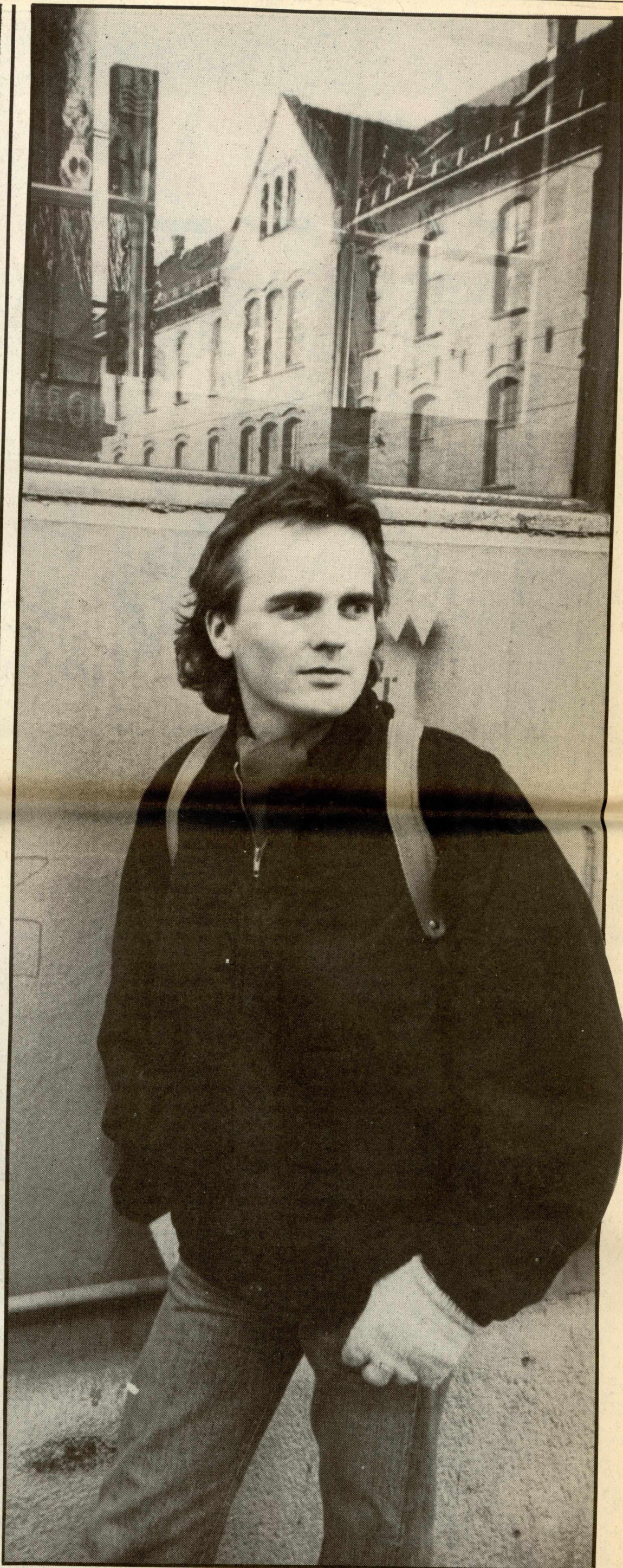
Under mottoer som «Kjemp for menneskeverdet» og «Et hvert liv er ukrenkelig» prøver Norsk Pro Vita og Folkebevegelsen for Livsrett og menneskeverd å samle «hele Kristen Norge i Oslo». Kristenfolket har makta, organisasjonen og økonomien. Gjennom menighetsråd, indremisjonsforeninger og pinsemenigheter mobiliseres det. 10 mai skal «folketoget» gå i Oslo. Målsettinga er å samle 14 000 folk, like mange som antall aborter i året. «Folketoget» er intet annet en en provokasjon mot kvinner.

Bak de tilsynelatende uskyldige parolene ligger kvinneforakten. Hadde kristenfolket virkelig vært opptatt av å forsvare livet og menneskeverdet, hadde det ligget enorme oppgaver foran dem, mye viktigere å løse enn dagens abortlovgiving. Når skal kirken og de kristne engasjere seg ovenfor de 40 000 ungene som dør av sult hver dag? Når skal kirken engasjere seg i kampen mot krig for å gi folk en trygg fremtid? Når skal kirken engasjere seg i all undertrykking? Når skal kirken engasjere seg for å gi barn, ungdom og voksne skikkelige levevilkår. Et sted å bo, lønn å leve av, barnehageplasser til ungene, skikkelig utdanning og jobb? Oppgavene er uttallige hvis en ønsker å slåss for livets rett og menneskeverd.

Når kirken idag prioriterer abortkampen framfor dette viser det oss den enorme dobbeltmoralen kristendommen står for. «Menneskeverd» og «livets rett» blir floskler og bak flosklene ligger kvinneforakten. Ingen kan bedre enn kvinner sjøl vurdere behovet for en abort. Å innse at en ikke kan ta ansvar for et liv til, er ansvarlighet. Kvinner tar ansvar, aborttallene har ikke steget siden lov om sjølbestemt abort ble innført.

Vi vil ikke tilbake til abortnemndenes fornedrelser og overprøving av kvinner. Vi vil ikke tilbake til strikkepinnene, angst og fortvilelse. Vi har brukt generasjoner for å slåss for retten til å bestemme over oss sjøl. Vi gir den aldri fra oss.

Merete Jåsund

Jan-Morten Torrisen.

Foto: Leif Steinholt.

I redaksjonen for dette nummer: Merete Jåsund (redaktør og ansvarlig utgiver), Leif Steinholt, Unni Hansen, Nico Borchgrevink, Kristin Johansen, Øyvind Slettvold, Marit Danielsen, Torkjell Arntzen, Anne Kathrine Fuglem, Cathrine Haakonsen. I Trondheim: Solveig Mikkelsen og Torstein Tranøy.
Adresse: Postboks 4702, 0506 Sofienberg, Oslo 5. Telefon: (02) 37 73 50.
Abonnement kr. 40,- pr. helår, (6 numre hvorav ett dobbeltnummer).
Signerte artikler står for forfatterens egen regning og behøver ikke være sammenfallende med Rød Ungdoms syn. Sats og trykk: A.S Duplotrykk, 1986.

SOSIALISTISK UNGDOM OG SOSIALISMEN

Norge er et av de mest demokratiske land i verden, og den norske kapitalismen har grunnleggende likheter med sosialismen.

Dette er to av hovedstandpunktene som Jan—Morten Torrisen fra Sosialistisk Ungdom (SU) fremmer i dette intervjuet. Torrisen er leder for en komité som har lagt fram et vedtaksutkast om «Sosialisme og demokrati» som skal behandles på SUs landsmøte i juni. Utkastet har vært gjennom SUs sentralstyre, og det er nå ute til behandling i organisasjonen. Rute 80 traff Jan-Morten Torrisen for å få vite mer om hva slags sosialismesyn som utvikler seg i SU i dag.

I utkastet til vedtak står det at «Kampen for et sosialistisk Norge kan aldri vinnes en gang for alle». Og vi spør Jan-Morten Torrisen: — Betyr ikke dette å gjøre sosialismen til en abstrakt, uoppnåelig drøm, og ikke et konkret samfunn hvor folk har makta, og behovene styrer produksjonen?

— Jeg vil heller si det motsatte, svarer han. Hvis du har ei forestilling om sosialismen som et endelig mål, vil du måtte stille så strenge krav at du aldri når det. Derfor er det bedre å anskueliggjøre sosialismen som et system som gir videre kamp, for at målet skal komme nærmere og bli mer konkret.

Norge mest demokratisk

— Og hva er målet?
— Målet er et stadig mer demokratisk samfunn, og mer rettferdig fordeling. Mer demokrati betyr mer makt til flere. Derfor er

«Norge er et av de, om ikke det mest demokratiske landet i verden»,

det riktig å se det som en prosess der du hele tida jobber for å gjøre systemet bedre.

— Er det demokrati i Norge i dag?
— Det er ikke et fullgodt demokrati, men det er et av de, om ikke det mest demokratiske landet i verden.

— Og SUs strategi for å nå sosialismen skal være å utvide dette demokratiet mer og mer til sosialismen er et faktum?

— Det er helt andre forutsetninger for å innføre sosialismen i Norge enn i andre land, som har dårligere vilkår. Hvis vi ser Norge i forhold til f.eks. Vest-Tyskland og USA, ser vi den demokratiske kontrollen over økonomien vi har her. Vi har mye strengere rammer for den økonomiske virksomheten i Norge enn i andre kapitalistiske land. Det er mer plan, flere restriksjoner, f.eks. i forhold til arbeidsmiljø, organisasjonsrett osv. Mange av disse tingene kan

vi bygge videre på, vi trenger ikke bryte ned alt for å få sosialisme.

Revolusjon?

— Er det derfor ordet «revolusjon» ikke er brukt i utkastet?

— Jeg tror at hvis det som står i utkastet blir gjennomført, er det så vidttrekkende at

«— Og sosialismen blir proklamert når SV har flertallet på Stortinget?

— Ja, for eksempel.»

det blir en «revolusjon», men det vil ikke skje over natta som en storm på Bastillen.

— Så SU er for «den langsomme revolusjonen»?

— Det er mange faktorer som vil spille sammen, og bidra til at ei omvelting skjer.

— Hva vil føre til at «ei omvelting skjer»?

— At folk aktiviserer seg og tar makta, spesielt i lokal sammenheng. Sosialistiske partier vil få flertall på Stortinget, og det vil skje forandringer innafor det militære. Dette vil spille sammen i en prosess som gir ei samfunnsmessig omvelting.

— Så revolusjonen vil gå gradvis, over tid?

— Det viktige er at det vil skje mye først.

— Og sosialismen blir proklamert når SV har flertallet på Stortinget?

— Ja, for eksempel.

— Vil ei sånn omvelting bli møtt med voldsmakt fra de som har makta i dag?

— Jeg tror ikke det i dag, men vil ikke avise at det er mulig. Det er avhengig av hvor stor oppslutning den sosialistiske politikken har hos folket. Det er det som skjer før som vil avgjøre hvor smertefritt en overgang til sosialisme vil være.

Norsk kapitalisme lik sosialismen

— Ansatser til det økonomiske systemet vil vi ha, finner vi i Norge i dag. Men i dag er ingen villig til å sette andre hensyn som konkurranseevne og lønnsomhet, vi vil ha et system som er både demokratisk og effektivt, dvs. både plan og marked, sier Torrisen.

«Ansatser til det økonomiske systemet vi vil ha, finner vi i dag.»

sen.

I SUs magasin «Press» har Lars Holm Hansen, medlem av SUs sentralstyre, hevdet at den norske kapitalismen har gunnleg-

gende likheter med sosialismen. Er Jan-Morten Torrisen enig i dette?

— Jeg tror det, svarer han. Mitt utgangspunkt er at Norge er et av de beste land i verden, ut fra mitt syn på et godt samfunn. Samtidig er mitt mål et sosialistisk samfunn, og å fjerne kapitalismen. Norge har likhetstrekk med hva jeg ønsker. Her kan jeg ta med Skandinavia som helhet, legger han til.

— Har folk makt over produksjonen i Norge i dag?

— De har mer makt enn i Øst-Tyskland, Sovjet, Vest-Tyskland, ... Chile, ... Thailand. Men ikke nok makt. Derfor vil vi demokratisere økonomien.

Finnes klasser?

Ord som «klasser» og «klassekamp» er ikke nevnt i SUs sosialismeutkast. Men Torrisen sier at det finnes både klasser og klasseundertrykking i Norge i dag.

— Diskusjonen om hvordan klassene skal defineres er ikke den mest interessante, sier han. Lockouten viste at det finnes forskjeller på folk, på rik og fattig. På den måten finnes det klasser. Men vi vil heller

«Vi vil bevisst viske ut skillene mellom kapitalisme og sosialisme, vise at sosialismen ikke er et helt anna samfunn enn vi har i dag.»

bruke betegnelser som «rikfolk», «folk flest», framfor «kapitalist» og arbeiderklasse». Vi ønsker betegnelser som når lengre enn til de som ser på seg sjøl som arbeidere, f.eks. skoleelever.

— Vil det være klassekamp under sosialismen?

— Da er vi igjen inne på hvordan du definerer klasser. Hvis forskjellige partier er uttrykk for klasser, vil det være det. Men det vil heller gå på ulike syn på fordelinga. Ikke som i dag, hvor maktgrupper som sitter utafor de demokratiske organene tar beslutninger som berører flertallet.

Viske ut skillene

— Er Norge et imperialistisk land?

— Ja, vi utbytter land i den 3. verden.

— Kan et imperialistisk land ha «grunnleggende likheter med sosialismen»?

— Om de kan ha grunnleggende likheter...? Hvis du bruker uttrykket imperialistisk om et land med at det utbytter andre land økonomisk, politisk og militært, så kan du også si at et sosialistisk land som har handel med andre land hvor det vil være snakk om bytteforhold er imperialistisk. Og

så der kan vi snakke om grader av utbytting.

— Er ikke hele argumentasjonen din å bevisst viske ut skillene mellom kapitalis-

«Vi vil gjerne ufarliggjøre sosialismen for folk flest og fjerne fordommene rundt ordet sosialisme.»

men og sosialismen som forskjellig makt- og produksjonsforhold?

— Det er riktig. Vi vil gjerne ufarliggjøre sosialismen for folk flest, og fjerne fordommene rundt ordet sosialisme, — vise at sosialismen ikke er et helt anna samfunn enn i dag. Sånn sett er det bevisst.

Reform eller revolusjon: Søkt problemstilling

— Skal SU være en reformistisk eller revolusjonær organisasjon?

— Det er ei søkt problemstilling, sier Jan-Morten Torrisen. Jeg vil drive mitt politiske arbeid sånn at jeg kan få gjennomslag for reformer i dag som bidrar til å forberede samfunnet mot en sosialistisk revolusjon.

«Norge vil aldri komme i en sånn posisjon at flertallet bokstavelig talt føler åket på sine skuldre.»

Norge vil aldri komme i en sånn posisjon at flertallet bokstavelig talt føler åket på skuldrene sine. En revolusjon vil komme fordi man ønsker å gå videre med å demokratisere samfunnet mer, og man kommer til et punkt hvor noen sier «stopp» — og vi ikke godtar et «stopp».

Sier Jan-Morten Torrisen fra SU, som ser arbeidet med vedtaket om sosialisme og demokrati som et «nybrottsarbeid» i Sosialistisk Ungdom, for å gi en ung medlemsmasse «et tyngre ideologisk fundament».

Leif Steinholt

Mer om Rød Ungdoms syn på SU's forslag til sosialismeprogram, følger på neste side der Anne Cathrine Fuglem kommenterer.

NORGE; ET UTROLIG DEMOKRATISK PARADIS?

SU er nå igang med å diskutere sosialismen og demokrati, nybrotsarbeid hevder de sjøl. Vi i Rød Ungdom synes det er bra at flere politiske ungdomsorganisasjoner tar fatt på denne diskusjonen, men nybrotsarbeid er desverre ikke SU's utkast til sosialismeprogram. Det er heller en dårlig blåkopi av AUF's program «Rett til arbeid». Et program for å føre arbeiderklassen til ned-erlag og ikke til makta!

ter krigen, der kapitalismen i Vesten hadde stor framgang og dermed muligheter til å bruke en del av profitten på å holde i sjakk den stadig voksende arbeiderklassen med øka lønninger, og sosiale forbedringer. Og hele systemet ble administrert av dyktige ledere rekruttert fra arbeiderklassen sjøl.

Det sosialdemokratiske tusenårsrikets fall

Men vil Norge fortsette å være det snille, gode, sosialdemokratiske tusenårsriket?

Mye tyder i dag på det motsatte! Med den nye teknologiske utviklingen går kapitalismen inn i en epoke der de ikke øker profitten ved å ansette stadig mere arbeidskraft. Maskinene tar over.

Altså trenger ikke borgerskapet lenger å samarbeide med en stadig økende arbeiderklasse for å øke profitten. Tvert imot! Det å fjerne større deler av denne arbeiderklassen i produksjonen er blitt hovedmiddelet for å øke profitten. Dermed blir også en viktig grunn for klasse-samarbeidspolitikken borte. Nå skal kapitalismen omstilles og tusenårsriket vil falle — etter 50 år.

I dag og i framtida vil kapitalismen handle om å gjennomføre svære planer for nedslaktning av industrien. I Norge har vi Buvikplanen der 104 ensidige industri-plasser skal legges ned, rundt om i Europa skjer det samme.

Kapitalismen vil handle om å gi skoleelever et dårligere og dyrere skoletilbud fordi ikke alle som går der vil trenge i arbeidslivet etterpå.

Kapitalismen vil privatisere stadig mere av helsevesenet, folk sjøl skal betale for offentlige goder, som før var gratis.

Innvandrere fra den tredje verden skal sendes «hjem». Kapitalismen framover vil ha lite til felles med den sosialismen jeg vil kjempe for.

SU har blitt lurt

De engelske gruvearbeiderne konkluderte følgende etter streiken: «Vi trodde vi hadde blitt en del av middelklassen. Vi hadde fått hus, bil, økt kjøpekraft, flere offentlige goder, allmenn stemmerett

og større organisasjonsfrihet. Vi trodde vi hadde en del å si. I dag ser vi at det bare er sminke. Vi er fortsatt arbeiderklassen». Har den norske «velferdsstaten» ført til at folk har fått makt? Har hjelpepleiere, bygningsarbeidere, rengjøringsassistenter mere makt til å styre utviklinga idag enn for 30 år siden?

Både vi i Rød Ungdom og den norske offentlige utredninga som går under navnet «Maktutredninga» konkluderer med et nei på dette spørsmålet.

Det er umulig at flertallet av folket skal få makta gjennom ei utviding av det borgerlige demokratiet.

Reformismen — nederlag for arbeiderklassen

Under kapitalismen vil borgerskapet kun akseptere et borgerligdemokratisk system så lenge det ikke truer borgerskapets makt. Forutsetninga for det borgerligdemokratiske systemet er altså at flertallet er enige med de som har makta. Det borgerligdemokratiske systemet kan ikke sette seg utover kapitalismens karv om maksimal profitt.

Og hvilke lover vil de da bruke for å få gjennom sin tvangslov om maksimal profitt?

Vi kan ane retninga: Såkalte vestlige demokratiske land som England bruker harde midler for å få kapitalens ønsker om omstilling igjennom. Det amerikanske flygerlederforbundet streika. Reagan oppløste forbundet med militær makt.

SU skaper illusjoner om at flertallet av folk kan skaffe seg makta gjennom en snikende omklammering av borgerskapet. Rød Ungdom mener at etter all sannsynlighet vil kampen om makta dreie seg om en avgjørende kamp, der borgerskapet vil slå ned arbeiderklassen med fascistiske metoder, eller at arbeiderklassen væpner seg og skaper sine egne maktorganer. Dette er den eneste måten å ta makta fra borgerskapet og legge grunnlaget for flertallets demokrati; sosialismen.

Anne Kathrine Fuglem

IB

«Klassekampen har gjort ubotelig skade ved å spre feilaktige opplysninger, dette er det umulig for oss å dementere. Et helsides bilde av Lord Mountbatten får det til å virke som om han nå endelig har fått en eliteskole til Norge. Dette er helt feil. Det er behov for IB».

Ordene tilhører rektor Kaltenborn ved Berg vid. skole, «IB-skolen». Kaltenborn har ved flere anledninger markert seg i skoleideologiske diskusjoner, og har sammen med sin IB-koordinator, Johannes Øhrn forfattet rapporten om IB-linja.

REKTOR KALTENBORN

— Lord Mountbatten, som dengang var president i United World Colleges (en internasjonal organisasjon av skoler med IB), redegjorde for IB—opplegget i Oslorektorenes og skolesjefens selskap. Berg vid. skole besluttet å vurdere videre opplegget. IB ble innført på Berg i 81. Å trekke inn Mountbatten er et side spor.

— I rapporten, under punktet «hvorfor IB-tilbud i Norge» legger dere vekt på at næringslivet søker til utlandet, det foregår en internasjonalisering. Kan du utdype dette litt nærmere?

— Først og fremst er bakgrunnen for IB at det er fler og fler som flytter på seg. Det har blitt et større antall mobile familier som flytter over landegrensene, for kortere eller lengre perioder. Det er UD's folk, i tillegg til næringslivet. For disse er det et problem at barna ofte må skifte skole og språk. IB er tilpasset dette. IB har 3 hovedspråk: Spansk, fransk og engelsk, (Berg tilhører den engelskspråklige delen). Det er 350 IB skoler rundt om i verden. Dette for å møte det behovet som framtrer hvis noen må flytte mens barna går på skole, det skal være mulig å fortsette skolegangen minimalt forstyrt av flyttingen. Samme pensum, samme språk.

Vi fyller opp med alle som har et behov for IB først, hvis det da er plasser tilovers, er det fri konkurranse om resten av plassene. Vi har av praktiske årsaker gått bort fra intervju ordningen, nå er det et rent karakterinntak. Dette gir jo ikke noe særlig representativt utvalg av elevene, noe jeg beklager. Det er bare de beste som kommer inn. Det kunne ha vært interessant å prøve IB pedagogisk på norske elever, Men dette blir det altså ikke anledning til.

— Næringslivet . . . ?

Ja, at næringslivet søker utenlands, det er jo en kjent sak. IB utdanner en gruppe mennesker som kjenner den internasjonale atmosfære. Også fagmessig, jeg tenker på feks, historie, språk, — Språk er de virkelig nødt til å lære seg godt, slik at de kan bruke det skikkelig. For ikke å snakke om geografi. I den norske skolen lærer man ikke geografi iforhold til på IB.

— Hvor mange norske er det som tar IB-diplom?

— Det varierer fra år til år, men vanligvis ligger tallet på mellom 100 og 150.

JOHANNES ØHRN

Som nevnt fikk Kaltenborn hjelp av Johannes Øhrn til rapporten, IB-koordinator som han kalles. Han husket veldig godt at Lystad, en tidligere inspektør, hadde kommet i kontakt med en del elever som ikke passet inn i det norske skolesystemet. Han velger å kalle dem handicappede.

— Det var særlig tre ting som kjennetegnet dem. — De hadde ikke de nødvendige fagene for å komme inn. — De skulle bare være her imidlertid. — De kunne ikke norsk. Her kommer vi til «The bottom line». IB er et tilbud til elever som er «handicappede» i vanlig skole. IBlinja er ikke en eliteskole, vi har tross alt samme målgrupper.

— ????

— Vi bør i Norges interesser, satse på ambisøse ungdom. Her lærer elevene språk, så de kan det. Elevene har dessuten ofte skolegang som bygger opp under pensum, det er en veldig fordel, faglig fordypning.

— Hvis det ikke hadde vært for næringslivets, misjonens og NORADs behov. Hvordan ville du da stilt deg?

— Nå spør du jo meg som enkeltperson. Det er jeg ikke sikker på. Jeg vet at utenriksdepartementet var ganske ivrige på at vi gjennomførte dette her. Dessuten er det jo ganske mange andre ting og. Det går jo andre her.

— Bryter ikke IB med prinsippet om lik rett til utdanning? Elevene får jo mer ressurser pr. hode enn vanlig. De får ekstra motiverte lærere, de konsentrerer seg om 6 tunge, kompetansegivende fag, de får kort sagt en mye bedre eksamen?

— De som kommer utenfra har visse fordeleler. Ellers så var faktisk lærerne her imot IB da dette kom på tale. Å være IB-lærer betyr at du får mye ekstra mas, uten å få kompetanse for det.

— Hva betyr det at IB-organisasjonen er underlagt sveitsisk lov?

— Ingenting, men vi er jo nødt til å følge regelverket. Den eneste betydninga det får er at litteraturpensumet må godkjennes såpass tidlig at elevene ikke får noe reelt valg, og må stole på lærerne.

— Det står i rapporten at den franske ambassade støtter franskundervisninga og at art & design støttes utenfra. Hva er dette for noe, Øhrn?

— Franskmennene er jo virkelig ivrige, kanskje de eneste som bevisst prøver å eksportere kulturen sin. Vi har jo centre kulturelle på den franske ambassaden. De var villige til å stille lærere til disposisjon, men det kunne vi ikke belage oss på, så det sluttet vi med. Vi har også hatt litt kontakt med det tyske Goethe instituttet.

— Ser du IB i sammenheng med nivåsenkinga?

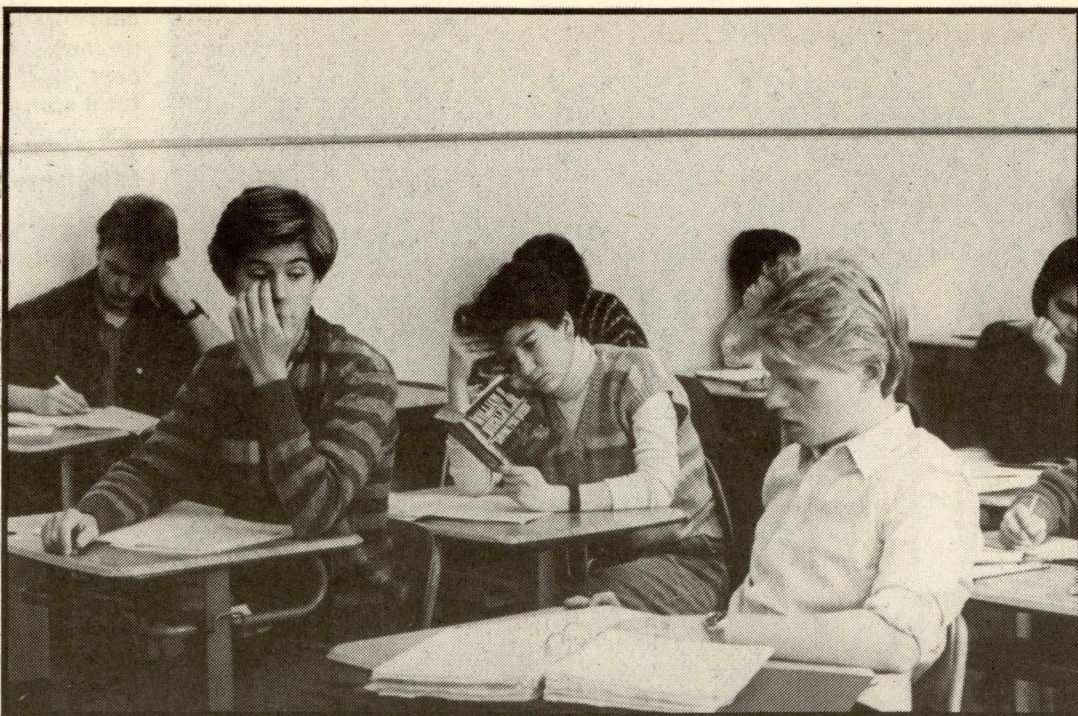
— Nei . . . , men det burde være et mål for vår egen skole å nå IBnivå.

OLA PETER GJESSING

Men hva mener elevene? Landsmøtet i NGS uttalte seg ikke om IB-linja. Derimot var det stor splittelse på saken da den ble tatt opp. IB-saken ble en rykende varm potet og det tok ikke lange tiden før den ble satt under springen til avkjøling. Tilbake ble vi sittende

Linja

Foto: Ola Sæther.

igjen og høre på argumentasjonen for eksamen før 17 mai etter engang. Som ny leder i NGS fikk vi Ola Petter Gjessing, IB-elev og Unge Høyre medlem.

— Jeg begynte på IB ved en tilfeldighet egentlig. Jeg gikk jo her i første klasse, født og oppvokst her er jeg jo. Jeg var litt nysgjerrig på denne linja, synes det virket interessant. Ingen må tro at IB hverken kan eller skal erstatte den vanlige skolen. Så lenge IB er innenfor AF's rammer så kan jeg ikke se noe galt i dette tilbudet.

Det er jo ingen som tvinges til å gå på IB. Tvertimot så tror jeg at vi kan lære endel av utlandet når det gjelder skole, og her er jo IB et godt utgangspunkt. Ta feks. tutortime-systemet, som jeg tror vil løse differansieringsproblemet.

Men jeg kan være enig i at elevene ikke vil få den samme innflytelse over sin egen skoledag, ettersom IB er styrt fra Sveits.

— Er ikke IB er eliteskole? Dere får en mye bedre utdanning, både i kompetanse og kunnskap. Både i Aftenposten og Det Nye har det vært søkt etter IB-diplomer?

— Det er ikke riktig at IB er en eliteskole. IB er en skole bygget opp om et internasjonalt miljø og jeg har aldri sett en sånn søknad, og jeg tror heller ikke at det er karrieremotivasjonen for de som går her.

Alt dette snakket om brudd på lik rett til utdanning er også tøv. Lik rett til utdanning betyr ikke at all utdanning skal være lik. Det er en myte dere har fyrt godt opp under, dette at 13 elever har så mye mer ressurser. Den fordelene vi har med å slippe forberedende til universitetet er også på tilbaketog. De visste nok ikke hva som lå i IB da de godkjente at vi skulle få slippe.

— Hvorfor trenger vi IB-linja i Norge? Kaltenborn legger bla. vekt på at næringslivet internasjonaleseres?

— Nå ser ikke jeg det så konkret som Kaltenborn. Det er vel ikke sånn at IB automatisk gir kontrakter. Det er et helt klart behov for IB i Norge, men det må ikke bli bygget ut slik at det blir konkurranse. Det er spesielt to grunner til å ha IB. Det å ha samkvem med utlandet er i utgangspunktet en bra ting, vi kan lære mye. Men det viktigste, hovedtanken er jo at det skal være et tilbud til «flyttere»

— Hva synes du om at fremmedspråklige elever er i ferd med å miste morsmålsopplæringa, mens dere får en topp utdanning?

— Vi burde bruke mye mer penger på morsmålsopplæring, og IB er jo også et tilbud til folk fra utlandet.

PHILIP TELLMANN

IB er altså et tilbud til barn av folk som reiser mye i jobben og som må gjøre regning med å flytte. Philip Tellmann er en sånn. Faren hans jobber i UD og da Philip begynte på vgs. trodde de ta de måtte flytte før Philip var ferdig med artium.

— Men egentlig var det tilfeldig at jeg søkte her. Det er kun offisielt at jeg søkte fordi faren min er i UD. Jeg bor ikke hjemme hos foreldrene mine lenger, men økonomisk støtter de meg. Selv om rektoren anbefalte alle foreldrene om å støtte, ihvertfall hindre barna i å ha jobb ved siden av, så tar jeg meg likevel tid til litt karateinstruksjon og får litt penger for det. Det er ikke sånn som KK-artikkelen ga inntrykk av at elevene måtte forplikte seg til å ikke ta jobb ved siden av.

Det går ikke bare ambassadebarn her og det rekrutteres ikke bare fra den sosiale første klasse. Selv om IB er en separat skole er det full anledning for norske elever til å melde seg på. Men IB er en internasjonal skole med internasjonale elever og krav. Skolen må prioritere de som har mest behov for å gå her.

— Skolen er styrt fra Sveits, hvilke konsekvenser får dette for demokratiet?

— Det er innlysende at hvis du skal ha en internasjonal skole så må den ha et sentralt styre, vi må ofre litt av demokratiet.

— Mener du IB er en eliteskole?

— Det er ikke feil at noen kan få et bedre tilbud enn andre hvis de ønsker det. IB krever i utgangspunktet en del kunnskap, hvis folk har det kan de bare søke. Det er åpent for alle. Vi kan si at den tidligere privatskolen er integrert i den offentlige. Jeg kan overhodet ikke se at IB skulle bryte med prinsippet om lik rett til utdanning. Hvis alle skulle fått det samme tilbudet ville det vært urettferdig for de som hadde en annen bakgrunn. Jeg vil tvert imot si at IB sikrer prinsippet om lik rett til utdanning.

— Fremmedspråklige elever, som ikke har foreldre i UD, næringslivet eller Misjonen, de opplever for tiden at morsmålsundervisningen taes fra dem?

— Vi kan ikke sammenligne fremmedarbeid-

dere med situasjonen for IB. Fremmedarbeidere skal bo her hele livet. Jeg står på at det hadde vært urettferdig uten IB, likevel er jeg enig i at det er helt vilt at morsmålsundervisningen blir fjernet, den burde være en selvfølge.

ANE HEBER

Berg er ikke bare for diplomatbarn. Berg er faktisk en helt vanlig vid. skole, 6 — 7 holdeplasser med en av Oslos vestlige forstadsbaner. Her går det også en del elever som ikke føler seg uthengt i Klassekampen og har et nært forhold til IB. Ane Heber faller inn under denne kategorien.

— Det er i utgangspunktet bra at det finnes et tilbud til IBs målgrupper, og det viser seg jo at det er diplomatbarn som benytter seg av tilbudet, selv om det ikke gjelder alle.

— Hvordan fungerer IB sosialt på skolen?

— IB klassene er ganske spleisa, men de skiller seg fra resten av skolen. De har ikke så mye tid til å aktivisere seg. Det er mange som skjer skjevt til IB, men det har blitt mye bedre enn det var. Det er riktig nok bemerkelsesverdig at IB-elevene aktiviserer seg med konservative gjøremål, alle skal jo aktivisere seg i et eller annet, som IB-elever.

— Hva tror du er tanken bak IB-prosjektet?

— Å følge med, det trengs folk til data o.l. med litt kunnskap. Vi må ikke sakke akterut i forhold til resten av verden, sånn næringslivsmessig. Jeg tror ikke hensikten har vært å lage en skole for rike overklassebarn. Selv om det er det det til en viss grad har blitt.

— Bryter ikke IB med prinsippet om lik rett til utdanning?

— Egentlig ikke, alle har jo like stor rett til å gå på IB.

— ????

— Nei, det må føre til brudd med dette prinsippet.

— Er det en eliteskole?

— Ja. . . i begge betydninger av ordet. Både for de beste elevene og for de øverste samfunnslaga.

**Tekst og foto:
Nicolai B. Johansen**

RØD UNGDOM OM

IB-LINJA

International Baccalaureate (IB) ble innført på Berg videregående skole i Oslo i 1981. I dag står videregående skoler i Trondheim, Bergen, Stavanger og Oslo klar til å sette igang med å gi IB som undervisningstilbud.

Eksamen fra IB gi et internasjonalt vitnemål som fungerer som inngangsbillett til universiteter over hele verden. Faglig sett holder IB en langt høyere standard enn avgangsvitnemål ved norsk allmennfaglig studieretning.

Rød Ungdom oppfatter IB-linja som ei utprega elitelinje. Det kreves topp karakter for å komme inn, den er beinhard å komme gjennom faglig, og elevene kommer ut med en topp internasjonal eksamen. Rød Ungdom er prisiipielt mot en spesiell elitelinje på allmennfaglig studieretning.

Hovedargumentet som har blitt brukt for innføring av IB-linjer i Norge, har vært at utenlandske elever som bor i Norge, eller norske elever som på grunn av foreldres arbeid har bodd eller bor mye i utlandet, skal ha mulighet til å få seg en utdanning innafor et internasjonalt standardopplegg som gjør skolebytte enkelt, og en internasjonal eksamen som kan brukes som studiebakgrunn ved alle universiteter.

Rød Ungdom er mot at IB innføres ved videregående skoler i Norge, ut fra følgende prinsipielle innvendinger.

■ Rød Ungdom er for en nasjonal, offentlig skole i Norge. Denne skolens viktigste oppgave skal være å gi elevene kunnskap. Allmennfaglig studieretning skal gi kompetanse for videre studier, mens yrkesfaglig studieretning skal føre fram til fagbrev. Idag fungerer ikke den videregående skolen godt nok som kunnskapsformidler. Dette henger både sammen med skolens innhold, den måten kunnskapsformidlinga foregår på, og ressursituasjonen i skolen. Nivåsenkning i skolen må settes i sammenheng med hvordan skolen fungerer som kunnskapsformidler overfor elevene og hva slags ressurser som tilføres skolen.

■ Rød Ungdom ser på innføring av IB ved norske videregående skoler som å integrere ei form for privatskolesystem på linja for allmennfag. IB styres fra IB-organisasjonens hovedkontor i Sveits, og er organisert som en stiftelse underlagt sveitsisk lov. Dette oppfatter vi som et klart brudd på at skolen i Norge skal være en nasjonal, offentlig skole, underlagt norske skolemyndigheter.

■ Rød Ungdom ser på innføringa av IB i den videregående skolen i Norge som et brudd på prinsippet om lik rett til utdanning. IB-linja mottar bevilgninger over offentlige budsjetter, og den trekker ut ressurser som kunne ha blitt brukt til å styrke den videregående skolen generelt. Samtidig sliter den videregående skolen med dårlig økonomi og mangel på tidmessig utstyr. Dette går ut over kvaliteten på elevenes utdanning. Elevene på IB får personlig veiledningstimer fra lærerne, såkalt «tutortimer», noe som ikke eksisterer i den videregående skolen ellers.

■ Rød Ungdom ser innføringa av IB i Norge i sammenheng med borgerskapets strategi om å internasjonalesere norsk næringsliv, dvs. den norske staten og norsk storkapitals planer om å styrke seg som imperialister på verdensmarkedet. De siste åra har vi sett at norske bedrifter i økende grad har etablert seg i utlandet, for å profitere på dårlig betalte arbeidere og betingelser som gir økt overskudd. Ei internasjonal eliteutdanning i Norge for kommende bedriftsledere og byråkrater vil styrke norsk kapitalers muligheter til å bli sterk internasjonalt. Rød Ungdom er mot å opprette ei spesiell linje som går ut på å styrke norsk storkapitals imperialistiske målsettinger.

I tillegg til disse prinsipielle innvendingene til IB i Norge, vil Rød Ungdom sette fingeren på disse forholda:

■ IB-linja gir elevene en stor grad av faglig fordypning og oppfølging. Rød Ungdom er for allmennfaglig studieretning som bygger på faglig fordypning og som gir elevene ei skikkelig faglig oppfølging. Men i dag skjer det ei utvikling av allmenne fag som går i retning av oppsplitting av faga og stor mulighet til å «velge seg vekk». Rød Ungdom ser dette i sammenheng med at staten ikke ønsker å investere i utdanning til den delen av befolkninga som kan vente seg et liv uten arbeid, men at skolen får i oppgave å tilpasse disse til å godta at de er «overflødige».

■ Rød Ungdom vil påpeke det hårreisende i at IB blir utlagt som å være et tilbud til utenlandske elever, mens virkeligheta for det store flertallet av innvandrerdømdom fra den 3. verden er et dårlig utdanningstilbud i Norge. F.eks. er morsmålsundervisning for innvandrerdømdom under enhver kritikk.

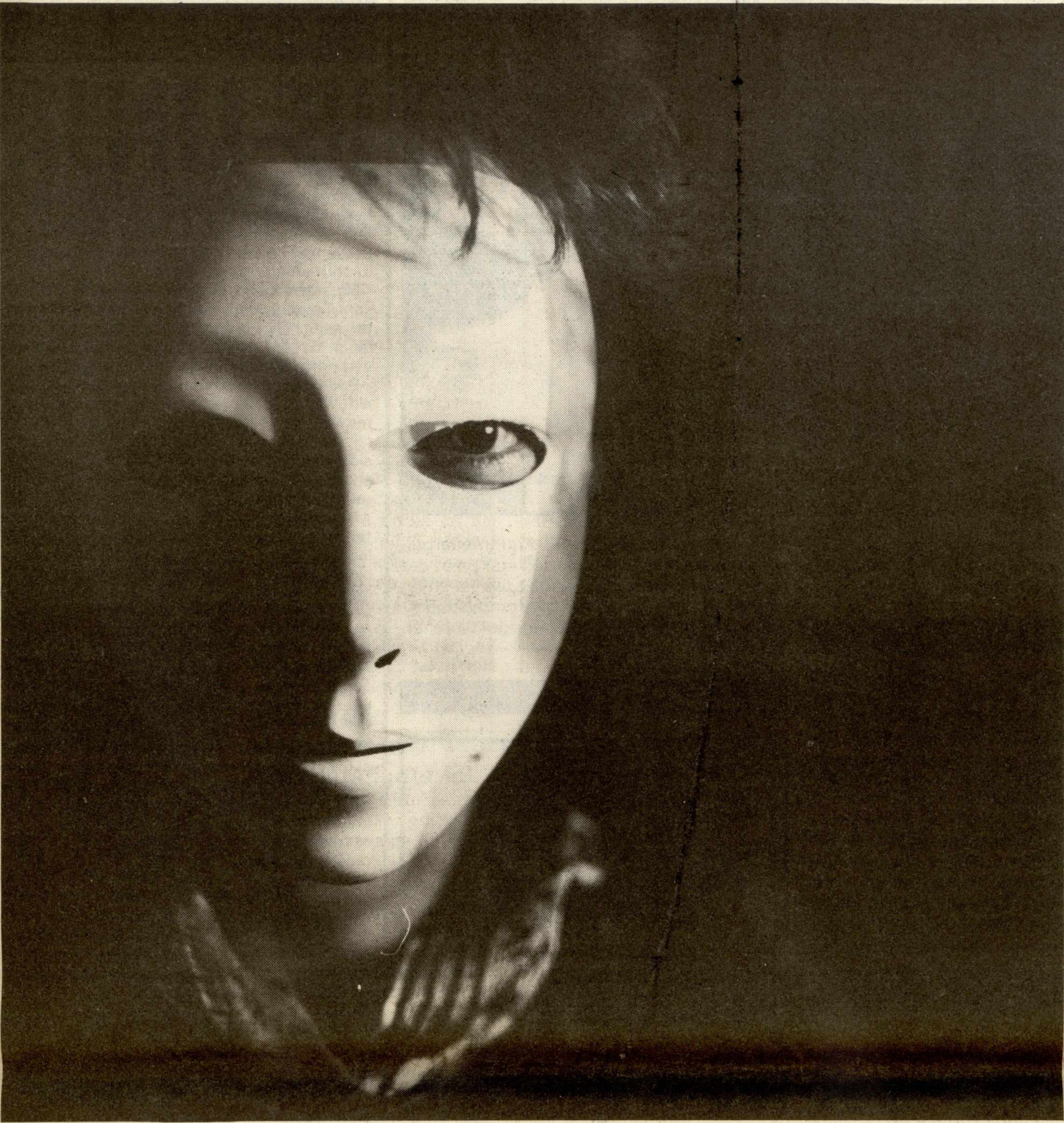

Foto: Åge Winge.

VI FINNES

— Jeg ønsker å knuse definisjonen på prostitusjon. Folk tror de prostituerte velger å selge kroppen sin av fri vilje. Prostitusjonsprosjektet har vist at det er en klar sammenheng mellom incest og prostitusjon. Alle de prostituerte som prosjektet har vært i kontakt med, er incest-ofre. Forholdet mellom incest og prostitusjon er lett å forklare. Som incest-ofre har vi fått nedlagt at kroppen vår kan brukes, at den er tilgjengelig for alle. Vi eier ikke vår egen kropp. Og med et så lavt sjølbilde, er ikke veien til prostitusjon lang.

Anne var en av brukerne av Prostitusjonsprosjektet. Hun har vært med og dan- net «Interesseorganisa- sjonen for seksuelle volds- ofre» og kjemper i dag for at et permanent senter for sek- suelle voldsofre skal bli opp- retta i Trondheim.

Anne har en mørk fortid bak seg. I en rekke år ble hun utsatt for seksuelle overgrep av sin far. Hun husker ikke første gang fa- ren forgrep seg mot henne, men antar at det var i 5-årsalderen. Overgrepene pågikk frem til hun var 16 år, da flyttet hun ut av hjem- met.

Hun fortalte aldri til andre

at faren utnyttet henne sek- suelt. Kunnskapene om in- cest var få og hun trodde til slutt at dette var noe alle fedre gjorde med barna si- ne. Det er tydelig at faren sjøl skjønte at han forgrep seg mot henne. Dagen etter overgrepene var han snill og overøste henne med gaver.

Incest-overgrepene fikk si- ne konsekvenser. 17 år gammel prøvde hun for første gang å ta livet sitt. In- gen reagerte. Sjølmordet ble sett på som en ung- domsnykke og legene send- te henne hjem.

Da hun var 20 år, giftet hun seg og fikk to barn. Ek- teskapet ble et helvete. I 7

år mishandlet ektemannen henne. Anne synes ikke det er rart at et incest-offer og så kan havne i en mishand- lings-situasjon. I egne øyne var hun et null og mente at det var rett og rimelig at hun fikk juling.

Etter 7 år ble hun lagt inn på sykehus sterkt mishand- let. Hun oppholdt seg i tre måneder på et psykiatrisk sykehus og bodde i et år på et rekreasjonshjem. I denne perioden prøvde hun igjen å ta livet sitt.

Anne har negative erfarin- ger med hjelpeapparatet. Etter å ha blitt skrevet ut av det psykiatriske sykehuset, opplevde hun at all hjelp var slutt. Ettervern fantes ikke, noe som resulterte i at til- standen hennes forverret seg.

PROSTITUSJONS- PROSJEKTET

— Hvordan kom du i kon- takt med Prostitusjonspro- sjektet?

— Jeg flyttet til Trond- heim etter oppholdet på re- kreasjonshjemmet og tok straks kontakt med sosial-

kontoret for å få hjelp. Jeg fikk avsatt 10 minutter for samtale med sosialkurator, som sendte meg til sosial- lege Aune. Han fortalte meg at det var 8 måneders ven- tetid hos psykolog, men at det var opprettet en gruppe for incest-ofre i byen. Jeg kontaktet denne gruppa, som lå under Prostitusjons- prosjektet.

— Hvilken hjelp har Pro- stitusjonsprosjektet gitt deg?

— Det fine med prosjektet var at vi slapp å bestille time og vente i flere måneder for å få hjelp. Hvis vi følte be- hov for å snakke med noen, kunne vi stikke innom pro- sjektets leilighet. Vi gikk i samtale hos prosjektlederne og deltok i grupper sammen med andre ofre. Det betyd- de mye for meg å snakke ut med incest-ofre, få vite at andre har vært i samme si- tuasjon. Etterhvert fikk vi opparbeidet tillit til prosjekt- lederne, noe politikere og sosialkuratorer ikke har greid i sin mangel på enga- sjement. Prosjektlederne har skjont at det er vi — in-

cest-ofrene — som sitter in- ne med kunnskapene om in- cest, og har ikke vært redd for å spørre oss hvis det var noe de ikke forsto.

UVITENHET

Anne har jobbet aktivt i «In- teresseforeningen for sek- suelle voldsofre» og stått åpent frem som incest-of- fer. Reaksjonene har ikke uteblitt. Hun har opplevd at folk hun tidligere kjente, har trukket seg vekk fra henne. Etter et intervju på RV-ra- dioen, ble dattera på 8 år mobbet på skolen for å ha ei hore til mor. Elevene har sannsynligvis hørt dette av foreldrene; voksne folk som burde vite bedre.

Anne har lite respekt for medias dekning av incest. Verst var den tida da NRK rettet søkelyset på dette. Den amerikanske filmen som NRK viste, «Noe er galt med Amalie», vil Anne ka- rakterisere som smakløs. Den hadde en «fantastisk» slutt, der dattera ble forenet med faren igjen. Anne vet at det ikke finnes noen lykkelig slutt. Følgene av incest vil plage offeret hele livet.

Pressa gjorde incest til et gedigent media-show. Først ga avisene en sensasjons- lysten presentasjon av ofre- ne. Når det ikke solgte, stod incest-krenkerne for tur. In- formasjon om incest ble overhodet ikke gitt.

Bladet NÅ kontaktet Pro- stitusjonsprosjektet for å få et intervju med brukerne, men fikk avslag. Som en hevnaksjon intervjuet de en prostituert, som erklærte at faren var hennes beste els- ker. En slik pressedekning mener Anne er mer til skade enn til gagn for incest-ofre- ne. Det er informasjon om incest folk trenger.

SEKSUALOPP- LYSNING VIKTIG

— Hvordan forholder du deg til menn etter å ha blitt utsatt for incest?

— Nå har jeg tatt en annen rolle, fleiper Anne, nå mis- handler jeg tilbake! Men for å være alvorlig: Det er ikke enkelt. Jeg har ikke tillit til menn og venter hele tida at de skal svikte meg. Men mye av årsaken til at jeg i dag kan ha et noenlunde av- slappet forhold til menn, kan jeg takke kvinnefrigjø- ringa for. Den har bidratt til større åpenhet om sex og har medvirket til at jeg er blitt bevisst mine krav til menn.

Samtidig stiller jeg meg litt avventende til kvinnebeve- gelsen. I dag sitter menn og kvinner på hvert sitt berg og krangler. Vi har ikke en dia- log oss imellom. Kvinne- bevegelsen burde vært en bevegelse, som også rom- met menn.

— Hvordan få bukt med incest?

— Barn må få seksualopp- lysning på et tidlig stadium. Vi må orientere dem om at det er deres kropp slik at de kan si til faren sin at dette er galt, dette har du ingen rett til, hvis han prøver å mis- bruke dem seksuelt.

Politikerne har også et stort ansvar. I dag kan en få inntrykk av at de velger å la incest-ofrene bli narkoma- ne, alkoholikere eller ta sjøl-

mord. Den største formen for barnemishandling i Nor- ge i dag, er myndighetenes neglisjering av incest-ofre- ne! Det er skremmende å se hvor lite kunnskaper politi- kerne har om incest, når vi vet at det er de som har makt til å sette iverk tiltak som kan hjelpe oss.

STRAFF

— Hvordan bør vi reagere overfor incest-krenkerne?

— I dag vil en incest-for- bryter sitte fengslet i ca. 4 år og så bli sluppet ut igjen. Straffen må bli strengere, sier Anne. Det er vanlig at sedelighetsforbrytere gjen- tar overgrepene etter endt soning. Dette må vi unngå. Sedelighetsforbryterne trenger behandling slik at de sjøl forstår at det de gjør mot ofrene er galt.

Politiet opptrer galt i tilfel- ler der incest blir avdekket. De drar barna ut av hjemmet og setter dem i politiforhør. Et slikt reaksjonsmønster forsterker barnas skyldfølel- se for ofte tror de at de sjøl er skyldig i at faren forgriper seg mot dem. I de mest ek- streme tilfellene, må barna bli i hjemmet sammen med krenkeren. Det som må skje, er at krenkeren må ut av hjemmet straks noen har mistanke om incest. Det er barna vi må ta hensyn til i slike saker.

VI FINNES

Anne er sterk. Hun har i fle- re sammenhenger vært i kontakt med media og lagt frem sine krav. Hun har er- kjent at hun er et incest-of- fer, som trenger hjelp og vet hvilken hjelp som er nød- vendig.

Hun gir uttrykk for sinne. I alle år har samfunnet skjø- vet fra seg alt ansvar, nå er det slutt. «Interesseorgani- sasjonen for seksuelle ofre» jobber for en synliggjøring av ofre. «Vi finnes» har vært deres parole og mas- ker har de brukt for ikke å personifisere incest-ofrene. Et incest-offer kan ikke pe- kes ut, men det vi vet er at i en klasse på 30 elever, er 6 incest-ofre. 21 prosent har en eller flere ganger blitt ut- satt for incest-overgrep.

Anne innrømmer at det har kostet henne mye å komme dit hun er i dag. Hun har vært gjennom de fleste problemer, som dukker opp i kjølevannet av incest. Fø- lelsen av ikke å være verdt noe, angst og skyldfølelse er symptomer hun kjenner til. Som barn var hun plaget med nedsatt konsentra- sjonsevne på skolen, og hadde søvnproblemer.

Hun gir Prostitusjonspro- sjektet mye av æren for sin fremgang. Politikerne har sagt at en person som til de grader kan stå på barrikade- ne, som det Anne har gjort, ikke trenger hjelp. Anne vet at det er tull. Hennes aktivi- tet har vært et resultat av Prostitusjonsprosjektets be- handlingsopplegg. Og kan- skje er det derfor prosjektet har blitt nedlagt; det har kunnet vise til resultater. Resultater som har bekref- tet sosialetatens udugelig- het.

**Solveig Mikkelsen
og Torstein Tranøy**

PROSJEKTET

Rakel Nordseth.

«Ingen må ha illusjoner om at prostitusjonen lar seg fjerne med prosjekter og andre tiltak. Jeg er ikke sikker på om det er riktig å sette inn store ressurser på dette arbeidet, når vi har andre områder som skriker etter innsats».

Ordene tilhører Trondheims kommunaldirektør (for helsevern og sosial omsorg) Birger Norum, og falt under debatten om prostitusjonsprosjektet i samme by. Bak disse ordene skimter en gamle velkjente tanker om at prostitusjon er verdens eldste yrke og at en derfor ikke...

Sitatet illustrerer på en kortfatta måte hvorfor prostitusjonsprosjektet i Trondheim ble lagt ned 9 måneder før tida

TRONDHEIMS-PROSJEKTET

Prosjektet ble starta opp 1. januar 1985. Det var ment som et forsøksprosjekt som skulle gå over to år etter modell fra bla. Oslo-prosjektet (der bla. Liv Finstad deltok). Det hadde som mandat å avdekke omfanget av prostitusjon i Trondheim og iverksette hjelpetiltak. Litt over et halvt år etter at prosjektet var iverksatt kunne en lese i Adresseavisen at Trondheimsprosjektet allerede var overarbeidet.

STRID OM MANDATET

Bare 3-4 måneder etter Adresseavisens oppslag blir prosjektets leder — Rakel Nordseth — innkalt av

nevnte kommunaldirektør til et møte. Der får hun beskjed om å stoppe all klientretta behandling straks! I januar i år kommer så «forklaringen» gjennom en lekkasje til Adresseavisen: Prosjektmedarbeiderne har brutt lov om barnevern og dessuten gått ut over sitt mandat ved å iverksette tiltak!!

Seinere har ingen fra kommunens helse-administrasjon klart å påvise de såkalte bruddene på loven. Det bruddet på mandatet som altså skulle ha forekommet har blitt tilbakevist. I mandatet står det helt klart at prosjektet skal iversette tiltak:

«Kommunen tenker seg prosjektet gjennomført i løpet av en 2-års periode, der frembringelse av kunnskap og iverksetting av tiltak vil være flettet inn i hverandre».

I Trondheim bystyre ble det til og med «avslørt» at en av styringsgruppas medlemmer, Synnøve Hopsø (Høyre), ikke visste hva mandatet inneholdt. (Styringsgruppa hadde til oppgave å påse at prosjektet jobbet etter sitt mandat). I bystyret beskyldte hun prosjektet for å ha brutt mandatet ved å iverksette tiltak!

VI FINNES

Men en ting hadde visst ikke kommunens toppfolk

regnet med: For første gang i Norges-historien sto ofre for incest, voldtekt og prostitusjon fram og kjempet for sin sak. De kunne fortelle at prosjektmedarbeiderne hadde gjort en flott innsats. Derfor krevde de at prosjektet måtte videreføres. Iført masker avholdt de først en pressekonferanse og deretter møtte de opp i Trondheim bystyre med sin parole: «Vi finnes». Det hjalp lite. Trondheims-prosjektet ble lagt ned 1. mars. Det hadde tydeligvis gått prestisje i saken. Anført av SV's kommunalråd Brit Hassel fikk kommunens ledelse også stengt leiligheten prosjektet hadde benyttet. Det skjedde 15. mars. Alt skulle tydeligvis gjøres for å bryte kontakten mellom ofrene for seksualisert vold og de personene de hadde opparbeidet tillit til — prosjektmedarbeidere.

INTERESSE-ORGANISASJON

Alikevel har de ikke gitt opp. Brukerne har dannet landets første interesse-organisasjon for seksuelle voldsofre. Deres fremste krav er opprettelsen av et permanent senter for de som har blitt utsatt for seksuelle overgrep. En plass i tillegg til det etablerte hjelpeapparat, der folk ikke trenger bestille time for å få hjelp. Hittil er det bare RV av de politiske partiene som har støttet kravet. Som nevnt er det altså SV's Brit Hassel som har stått i

spissen i kampen mot Trondheimsprosjektet, og hun avviser da også at det kan bli snakk om et permanent senter.

LYSNING

Slik står saka i skrivende stund. Det ryktes om at prosjektleiligheten skal gjenåpnes for noen timer pr. dag. Men kampen er langt fra slutt, selv om leiligheten åpnes.

LÆRDOM OG UTFORDRING

Denne saken har lært oss en god del om Trondheim kommunes karakter. Den har også lært oss om det etablerte hjelpe-apparatets utilstrekkelighet og at tankene om at prostitusjonen ikke kan bekjempes, fortsatt lever i beste velgående. Men den har også lært oss at prostitusjon ikke er noen frivillig sak, og at incest, voldtekt og prostitusjon nøye henger sammen. Eksistensen av disse overgrepene kan bla. forklares ut fra de kjønnsrollene som eksisterer i dagens samfunn. Her ligger en stor utfordring til alle gutter/menn. Mannfolk kan ikke snakke om de, når en snakker om horekunder og menn som begår incest og voldtekt. De er snakk om mannfolk som kjønn. Her ligger utfordringen til alle menn — tør vi/de å ta den?

Solveig Mikkelsen og Torstein Tranøy

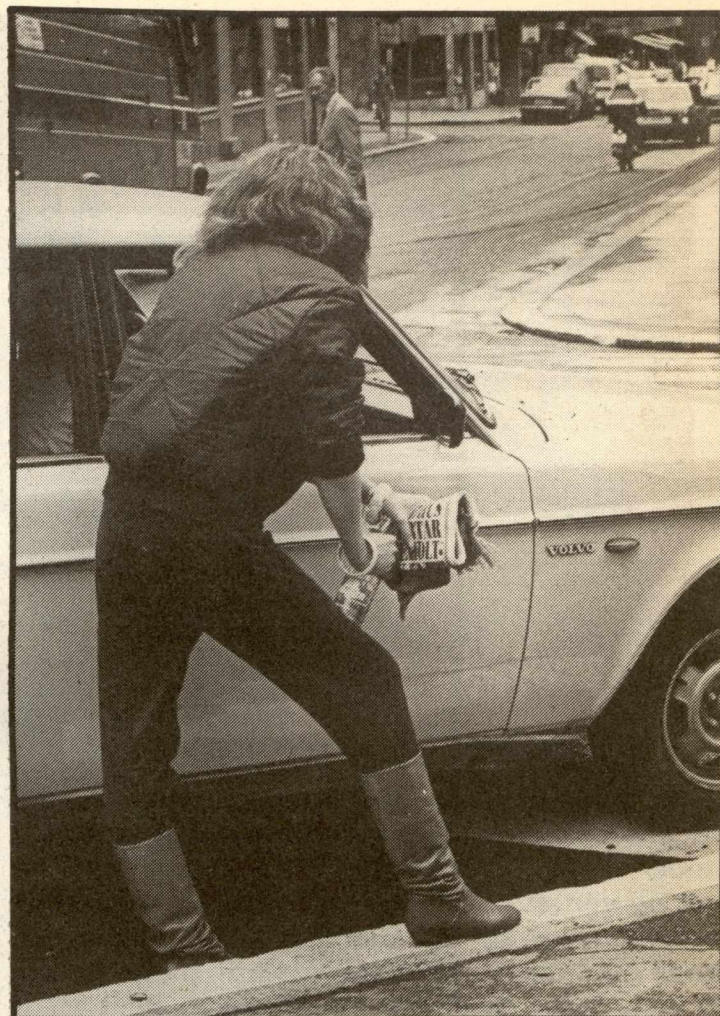

Foto: Bernt Eide.

Fakta om

PROSTITUSJON OG INCEST

■ Ca. 20 % av alle barn opplever seksuelle overgrep i oppveksten.

■ Mellom 70 og 100 % av de prostituerte i alle gjennomførte undersøkelser i USA var ofre for tidlige seksuelle overgrep. I Trondheim er dette tallet 100 %. Skadevirkninger av seksuelle overgrep:

■ For å «delta» — ikke deltagelse.

■ Kompleks av skyld og skam.

■ Ofrenes evne til seksualitet og følelsesmessig nærhet blir fundamentalt skadet eller ødelagt.

■ Ofrene har ofte følelsen av å ikke ha noen verdi, av å være skitten, uren, stygg, avskyelig, møkkete, nedrig.

■ Fører ofte til at ofrene selv overtar de ødeleggelser og den destruksjon som de selv en gang ble påført av andre. (Selv-mordsforsøk, alkohol, stoff).

■ Ødeleggelsen av seksuell lyst og evne fører til at de i senere møter med andre på nytt og på nytt blir brukt til å tilfredsstille andres behov.

Eller for å sitere prosjektleder Rakel Nordseth: «Vår — og etterhvert mange andres arbeidshypotese, blir med andre ord at det er nettopp dette som muliggjør prostitusjonen; hvor en av hovedforutsetningene er at den enkelte kan administrere en splitt mellom seg selv — ikke-deltagende — og sitt personlige, følelsesmessige liv: dette handler ikke om meg og det kommer heller aldri til å gjøre det».

INTERESSEORGANISASJONEN FOR SEKSUELLE VOLDISOFRE

Folk, spesielt ofre, oppfordres til å ta kontakt med interesseorganisasjonen.

Interesseorganisasjonen for seksuelle voldsofre. Postboks 3087 7001 Trondheim.

Du kan også støtte dem ved å betale inn penger på Postgironr.: 4 22 02 40 — «VI FINNES»

«Finn meg, mamma, finn meg mamma», ropte 68generasjonens lillakledde barn, fra sine skjulesteder under bordene på Hot House, mens jeg satt og ventet på Marit Danielsen, 19 år gammel tømmerlærling og initiativtaker til Jentefronten. Mens mødrene fortvilet prøvde å få på barna sjal og luer, mens de lokket om barneTV, kom Marit inn døra i full skinndress, med motorsykelhjelmen under armen. Det slo meg at virkeligheten og dermed politikken, kanskje er forskjellig, for forskjellige generasjoner jenter. Deri ligger kanskje Jentefrontens berettigelse?

JENTE fronten

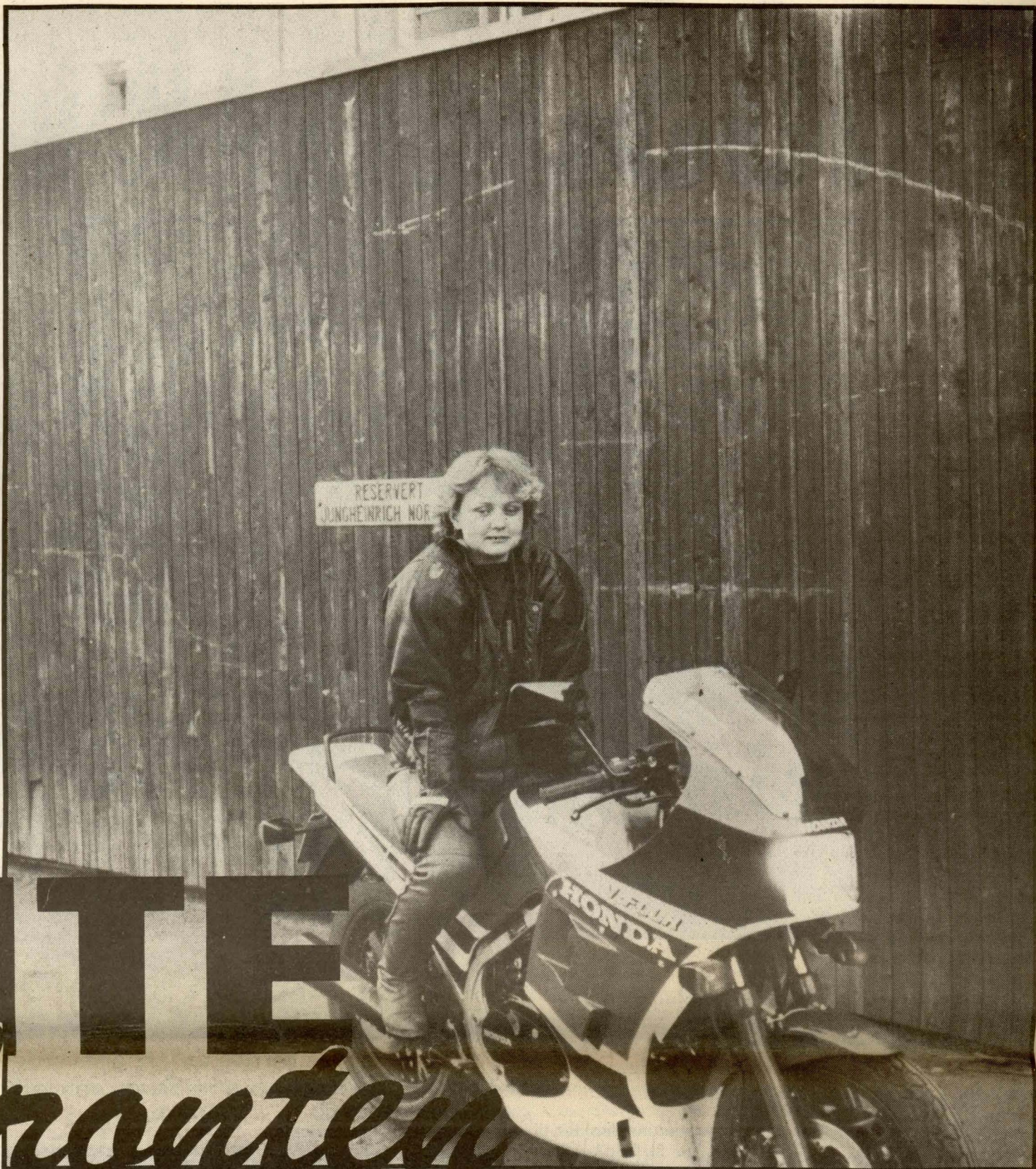

Foto: Merete Jåsund.

— Var det derfor dere dansa deres egen jentefront?

— Ja, tildels. Unge jenter idag har en helt annen livssituasjon, andre erfaringer enn dem som er litt eldre. Dessuten er vi uerfarne i å drive organisasjonsarbeid, da kan det virke hemmende å jobbe sammen med folk som «sitter inne med all erfaring». Vi er jenter fra 15 til 24 år. Å tørre å trå til på møter, i politisk arbeid er vanskelig blant folk med lang erfaring, det er lettere blant likesinnede.

Men Jentefronten dannes jo fordi det er spesielt viktig med kvinnekamp idag, det skjer så mange overgrep mot kvinner. Vi må slåss mot tendensen til manglende organisering.

KRITIKK?

— Ligger det en kritikk av Kvinnefronten i det at dere danner egen Jentefront?

— Både ja og nei. Når vi danner Jentefronten under Kvinnefronten, er det jo fordi vi mener Kvinnefronten er jævla bra og er hoveddrivkrafta i kvinnekampen idag. Egen organisering av unge jenter vil styrke Kvinnefronten framover, det er det som er målet.

Men fronten kan ikke lage en politikk for oss, det er vi

som veit hvor skoen trykker. Kvinnefronten kan hjelpe oss, vi kan bruke dem, aksjonere, jobbe sammen med dem.

— Åssen reagerte første generasjonen kvinnefrontere på jenteopprøret?

— Litt sjokkarta, men det er jo ikke noe rart. Husk, Kvinnefronten er danna av studenter, har laga politikk for dem og vokst med dem. Når dem fikk summa seg synes dem det var OK.

Kritikken som har kommet, har ført til at unge jenter er blitt satt på dagsorden. Kvinnefronten har danna et ung-jenteutvalg. Og har holdt en konferanse for oss.

SPESIELLE PROBLEMER

— Hvor skiller unge og eldre jenter lag, er ikke problemene de samme? Hvilke spesielle problemer har unge jenter?

— Vi er under utdanning, det er særegent. Vi er ikke etablerte, i bosituasjon og forhold. Da ser du annerledes på verden.

Hvis du f.eks. ikke har hatt noen seksuelle forhold, - i motsetning til en som har vært gift og skilt, gift og skilt og har en elsker. Du har helt andre referanserammer. Diskusjoner om den

seksualiserte undertrykkinga, får forskjellig karakter.

ABORTKAMPEN

— Hva betyr dette i praksis, hvilke saker jobber dere med?

— Akkurat nå er det abortkampen. Kristenfolket har rusta til kamp for å få endret abortlovgivinga. De påstår sjøl de har 17 000 påmeldte til demonstrasjonen 10 mai, mens målsettinga var 14 000 og noen, tilsvarende årlig antall aborter. Dem har jo både apparatet og penga. Abortkampen viser at det er et vesensskille mellom unge og eldre jenter. De som var med på forrige abortkamp, og oss som er unge og har tatt fri abort som en selvfølge. Vi regna det som sjølsagt, og ble jævla sinte. Det er jo omtrent som å ta fra kvinner stemmeretten.

— Tror du de kan ha sjansje til å vinne kampen?

— Det er helt utenkelig for meg at de skal kunne klare det, men det er jo ikke noen grunn til å ta det mindre seriøst. Tenk bare på Hilleslandsaken. At fire kvinner i 1985 skal miste jobben fordi de er kvinner er jo ikke mindre utrolig. Men det skjer.

Jeg hørte at bedriftslegen på Volvo i Sverige gikk rundt på bedriften med et foster på sprit som skremsel. Det brukes helt perverse metoder.

KROPP!

— Og så planlegger dere et møte om kropp?

— Ja, vi vil ta opp jenters forhold til slanking blant annet Ta feks. Anorexia, det er et spesielt jenteproblem, sjøl om ikke jenter er noe feitere enn gutter. Kroppen er ikke en del av oss sjøl, en styrke, men et onde som vi låss mot. Jenter har et passivt forhold til kroppen sin. Gutter trener hvis deskal endre kroppen sin, jenter straffer den, med slanking. Mange unge jenter er usikre, de lar seg lettere presse av reklame, idealer, gutter.

— Og så vil vi ha møte om porno, hva pornokampen har betydd for oss, hva vi har lært. Gjennom pornokampen har mange jenter tatt en drøss med andre standpunkter, blitt pressa til å tenke.

— Og møte om skolen, åssen jenter blir «nedlært» i skolen. De er flinke i barneskolen, men går ut av ungdomsskolen med dårligst karakterer, spesielt i guttefaga.

Å VÆRE UNDERTRYKT

— Planene er tydeligvis store nok. Men dere ble starta som en protest mot at Kvinnefronten ikke traff unge jenter. Treffer dere, er det ikke mange jenter som føler at de ikke er undertrykt?

— Jenter som er vokst opp etter kvinnetiåret tar mange ting som sjølsagte, de har ikke vært i konfrontasjon. Kvinneundertrykkinga er også mere tilslørt idag enn tidligere. Vi har fått lover og likestillingsombud som virker OK.

Men når du ser at du ikke får jobb, at utdanninga du har tatt ikke er verdt noe... Samtidig er det jo ålreit at jenter ikke går rundt å føler seg undertrykt, jeg vil ikke ha offer-rollen, men handlende jenter. Det er jo først når du skjønner at du er undertrykt, du kan handle. Det blir så privat å si at du ikke er undertrykt. Klart det finnes damer overalt, i lederposisjoner, som direktører osv, men åssen har flertallet det?

Det finnes kollektiv og individuell kvinnekamp. Individuell kvinnekamp er også viktig, vi ser at jenter kan

bygge hus, kjøre motorsykel, bli jagerflyger. Men det er den kollektive kvinnekampen som fører framover. Når vi samler oss, deler erfaringer kan vi gjøre noe.

PASSIVE IDEALER

— Så i seg sjøl er det ikke frigjørende å velge mann-syrker?

— Nei, men det trengs. Jenter har for få jenteidealer som er handlende idealer. Idealene er vakre, passive.

— Hva slags tru har du for framtida for Jentefronten?

Den har framtida for seg! Jeg ønsker meg basis på skolene, men først og fremst må vi få en fast kjernen, få igang den jevne tralten. Vi er ikke så gamle som organisasjon. Ser ikke noen svær organisasjon i nærmeste framtid, men det skjer jo mye positivt. Sjukepleierstreiken, tariffoppgjøret, har vært jentenes opprør.

Vi må klare å formidle historien, forrige generasjons erfaringer. Vi må klare å bygge jentefronten, så vi har noe å møte angrepene med. De fleste jenter har et opprør inni seg, det må bare utløses.

Merete Jåsund

Foto: M. Gythfeldt/P.G. Gabrielsen.

NPA

FILIPPINENES ANDRE MAK

Filippinene har vært kua av kolonialisme og imperialisme i over fem hundre år. Landet har spesielt vært interessant for utsuging p.g.a de enorme naturrikdommen. I dag lider befolkninga av de mest elementære sykdommene. 80 prosent lever under FN's fattiggrense, sjøl om landet produserer dobbelt så mye mat som befolkninga trenger. Her kan ikke vesten skylde på tørke og flomkatastrofer. Det er ene og alene imperialistisk utbytting som er årsak til elendigheta.

Det filippinske folket har sterk tradisjon i å gjøre opprør mot sine undertrykkere. Mer enn 200 opprør fant sted mens landet var spansk koloni. Fram til i dag har folk kjempa mot det USA-støtta diktaturet til Marcos. I 1969 blei geriljafronten «New Peoples Army» etablert. Med den 17 år gamle legendariske kommandør Dante som leder. NPA består nå av 20 000 profesjonelle soldater, de fleste er vervet fra landsbygda. Det er denne folkehærens voksende styrke som var årsaken til at Cory Aquino fikk USA's støtte mot Marcos.

Gjester hos geriljaen
Rød Ungdoms delegasjon fikk gleden av å være gjester hos NPA-ledelsen for regionen Bicol, den sørligste delen av øya Luzon.

Bicol består av 6 provinser med tilsammen tre og en halv million innbyggere. Befolkninga lever av jordbruk. Hovedproduksjonene er ris, kokos og hamptau. Så godt som alt land er eid av store eller lokale godseiere. Produksjonsforholda er halv-føydale. Det vil si at arbeidet er organisert føydalt, mens produktene går til salgs på det internasjonale markedet. Pris og produksjon er styrt av utenlandske selskaper. I hovedsak amerikanske. Bøndene i Bicol er som resten av befolkninga meget fattige. En familie på 6 trenger 140

pesos om dagen, et dagsverk er lønna med 20 pesos. Det skal ikke mye til for å skjønne at kapitalismen er menneskefiendtlig når en ser folk lever i en ekstrem fattigdom i et rikt og fruktbart land som Filippinene.

New Peoples Army
NPA hadde en vanskelig start de første åra, men vokste kraftig etter at Marcos innførte unntakstilstand i 1972. Kommunistpartiets strategi blei: «Bygg få men sterke baser». Det blei etablert to store leire på øya Luzon. Det viste seg raskt at det var vanskelig å holde frigjorte områder. Marcos' militære omringet disse basene med store styrker, bøndene og geriljaen blei isolert. I 1974 brøyt NPA ut av de to områdene og led store tap. De blei nesten knust militært. Partiet oppsummerte at det var feil å konsentrere styrkene på få områder. Den viktigste årsaken til at denne strategien slo feil, er det særegne med Filippinene som øygruppe, geriljaen hadde ingen retrettmuligheter som f.eks. FNL i Vietnam.

Strategien endres

I 1975 blei linja for oppbygging av NPA lagt om. Styrkene skulle spres i små bevegelige enheter og på den måten øke frigjøringshærens styrke jevnt over hele landet. Denne taktikken viste seg å være riktig, det

blei umulig for Marcos å konsentrere militæret mot NPA.

Våpnene som geriljaen har, er tatt fra hæren til Marcos. Noe er kjøpt på det illegale markedet, og pengene er skaffet gjennom beskatning av godseiere og utenlandske selskap. De får ingen våpen fra andre land.

Under oppholdet sammen med geriljaen fikk vi god innføring i hvordan partiet og NPA arbeidet politisk og militært. Strategien for frigjøring kan deles inn i fire faser.

Fase en. Politisk arbeid blant bøndene, og utvidelse av de geografiske områdene som NPA opererer i. Verving og skoling av soldater, men lite militær kamp.

Fase to. Konsolidering av «Røde områder», d.v.s. områder der NPA har stor støtte. I dag utgjør disse områdene 1/5 av befolkninga. Politisk og organisatorisk arbeid blant bøndene er det viktigste i fase en og to. Militære operasjoner er sekundært.

Fase tre: Det politiske og organisatoriske arbeidet er overlatt til bøndene. NPA prioriterer militært arbeid. Det var denne fasen de var i ferd med å gå inn i da Aquino kom til makta.

Fase fire: Den offensive delen av kampen der folket tar makta. Partiet regner med at denne perioden blir kort, fordi strategien er å bygge ut frigjøringshæren over hele

landet før de går inn i den avgjørende fasen.

Jordreformer

NPA besto av 1000 soldater i regionen Bicol. Som tidligere nevnt var de i slutten av fase 2. 60.000 bønder var organisert i regionen. Kvinnene og ungdommen var organisert for seg. Gjennom kampen har bøndene

klart å endre fordelinga av overskuddet ved godsene radikalt. Hvis en godseier viser liten «forståelse» for bøndenes krav og setter inn militæret, trår geriljaen støttende til.

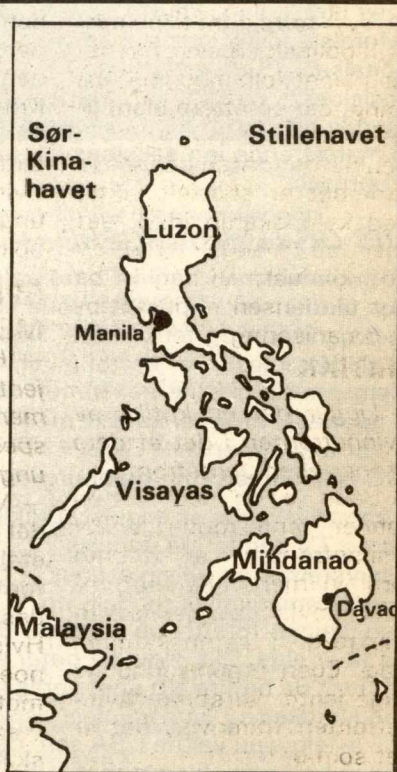
Kommunistpartiet legger vekt på å bygge allianser med de lokale godseierne, og brorparten er vennlig innstilt til geriljaen. Noen ville også gi en del av jorda til bøndene,

men NPA er skeptisk til det. Hvis folket skal ta makta i det framtidige Filippinene mener kommunistene at bøndenes krav om reformer må vinnes gjennom deres egen politiske organisering og kamp. FRIGJØRINGA MÅ VÆRE DERES EGET VERK!

■ Filippinene er en øygruppe i Sør-Øst-Asia og deler Sør-Kinahavet og Stillehavet 10 grader nord for Ekvator. Av de tilsammen 7107 øyene er 808 bebodde. Arealet er på størrelse med fastlands Norge med fruktbart, tropisk klima og verdifulle mineralforekomster. Jordbruk er viktigste næringsgren, ca 60 % av befolkninga lever på landsbygda.

■ Befolkninga kommer i hovedsak fra Malaya, og er senere blandet med kinesere, spanjoler, japanere og har i tillegg mange mange urbefolkningsstammer. Det snakkes omkring 110 ulike språk og dialekter. Det nasjonale språket er «Pilipino», mens engelsk er det offisielle språket i administrasjon, presse og høyere utdanning. Romersk-katolsk kristendom og islam er de største religionene. Alt dette gir landet et rikt mangfold i kultur, språk og tradisjoner.

■ Idag er «De 7000 øyers land» en viktig brikke i et enormt maktpolitisk spill. USA's to største utenlandske militærbaser ligger på Filippinene, marinebasen «Subic Bay» og flyplassen «Clark Air Base» med tilsammen 12 000 amerikanske soldater.

Øyvind Sletvold

LEVIS OG HAMBURGERE

«Hils mr. Reagan og fortell at vi har fått ny president på Fillipinene!» En gjeng gutter ikledd gule T-skjorter og gule, flagrende pannebånd ler og vinker til oss fra bilen ved siden av, og tar oss sjølsagt for amerikanere. Vi befinner oss i trafikk-kaoset like ved «Rizal Park» i Manila, en søndag ettermiddag. Men denne søndagen, 16. februar 1986, er ikke en hvilken som helst søndag i Manilas eksosfylte gater, men tvert imot en historisk begivenhet i den anti-fascistiske kampen mot Marcos-diktaturet. Presidentvalget 7. februar er avgjort. Dagen før erklærte Marcos seg som vinner av valget. Men folkets dom er klar: «Cory» er vår nye president uansett hva Marcos måtte ha lurt seg til av stemmer gjennom fusk og terror.

Og at Corazon Aquino har brei massestøtte, er det ingen tvil om. Omlag to og en halv million mennesker deltok i den ulovlige «seiers» monstringa, som ga startskuddet til en storoffensiv mot Marcos. Under møtet lanserer Aquino sine syv punkter for sivil ulydighet; Boikott av alle Marcos-banker, aviser og TV-kanaler — Oppfordring til streiker og demonstrasjoner.

Ironisk kommenterer en eldre mann ved siden av: «Åssen skal vi kunne boikotte bankene som knapt nok veit hvor dem er — på langt nær har penger i dem???» Godt spørsmål, ikke alle lot seg rive med av «Cory» — men heller mer av den styrken du er en del av når så mange fører en felles kamp.

Det var en stor opplevelse da menneskemengden, som utgjorde halve Norges befolkning, knytta nevene under framførelsen av opposisjonens nasjonalsang. Gult er farven til opposisjonen, og det var et GULT hav av syngende og kampvillige fillipinere som kom marsjerende inn seksjonsvis, under stor applaus.

LEVIS OG HAMBURGERE

USA-imperialismen har ikke bare voldtatt landet økonomisk. Spesielt byene er preget av vestlig kultur og tenkemåte. Noe av det som slo oss mest, var nettopp «likheten» mellom oss og fillipinerne: Moter, musikk, film og media er amerikansk med stor A. Eller for å si det enkelt: Levis, NATO-radio-musikk og hamburgere . . .

De største avisene er engelskspråklige, radio og TV sender på engelsk. Skolesystemet og helsevesenet er bygd opp etter amerikansk modell, og undervisninga foregår på engelsk. Bare for noen få år sida, fikk elevene bøter som straff hvis de brukte sitt eget språk i skolen. En undersøkelse i barneskolen viste at 90 % av elevene valgte USA som det første landet å bo i etter hjemlandet. USA er, paradoksalt nok det store idealet blant store deler av ungdommen.

MANILA

Manila med sine 7 millioner innbyggere er i høyeste grad kontrastenes by. Her finnes et storslått bank — finans — og forretningsstrøk med bygninger som overgår Norges Bank i utforming og prisklasse. Samtidig lever nærmere 1/3 av Manilas innbyggere i slumområder. Nærmere 40 % av befolkninga er helt eller delvis uten arbeid. Dette gjør at folk blir tvingt til å tjene penger på alle mulige måter. Flere tusen unge jenter lever som prostituerte og «danse-piker» i turistbordellene. Og Manila kryr av kremmere, som selger alt fra juggle til grilla kyllinger. Demonstrasjoner og arrangementer som blomstra opp under valgfusket, var en kjærkommen anledning til økt fortjeneste — drikkevarer og mat gikk unna på rekordfart til slitne demonstranter. Også for sigarettguttene og avisselgerne som har sin arbeidsplass midt i Manilas forurensa 4-felts veier. Varene blir solgt til bilistene mens trafikken snegler seg avgårde (1 peso pr. sigarett med fyr . . .)

«DET RYKENDE FJELLET»

At folk overlever på de utroligste måter, fikk vi oppleve da vi blei invitert til å bo hos venner i «Smokey Mountain» i bydelen Tondo. Tondo er Manilas og Sør-Øst-Asias største slumområde. Smokey Mountain er hovedstadens søppeldyngde hvor avfall blir tømt døgnet rundt. Ved foten av søppelberget bor det ca. 20 000 mennesker hvorav 95 % har sin arbeidsplass her. Folk samler glass, plastikk og metaller som blir videresolgt til utenlandske selskaper. Smokey Mountain har fått sitt navn på grunn av den konstante røyken som ligger over området når sola treffer glasset og lager småbranner. Forurensinga fra søppel og kloakk, samt underernæring, gjør at 60 % lider av alvorlige kroniske sykdommer som diare, tuberkolose og dysenteri. Bare 10 % av unga har mulighet til å gå på skole. For kunnskaper koster penger. Sjøl om utdanninga opp til «high-school» i prinsippet er gratis, koster billigste

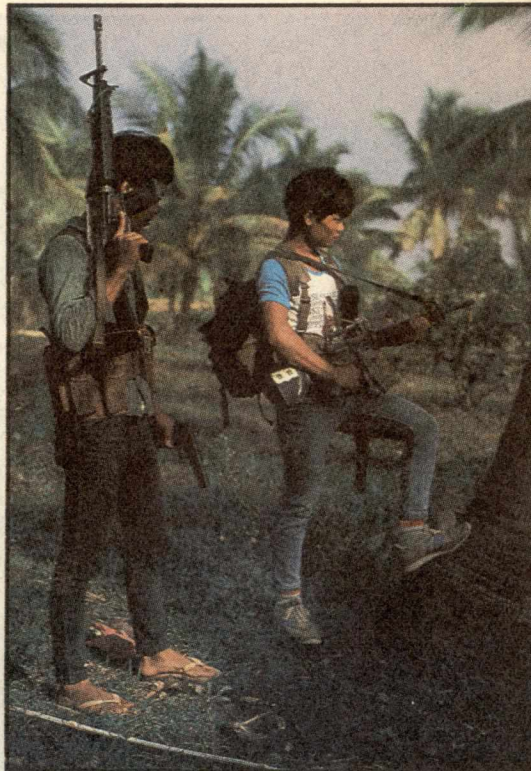
skoletilbud rundt 200 pesos i året. Dette er mye penger, når dagslønna på SM er ca. 15 pesos pr. dag, og når halvparten av inntektene går til å kjøpe reint vann.

«USA FOR AFRICA»

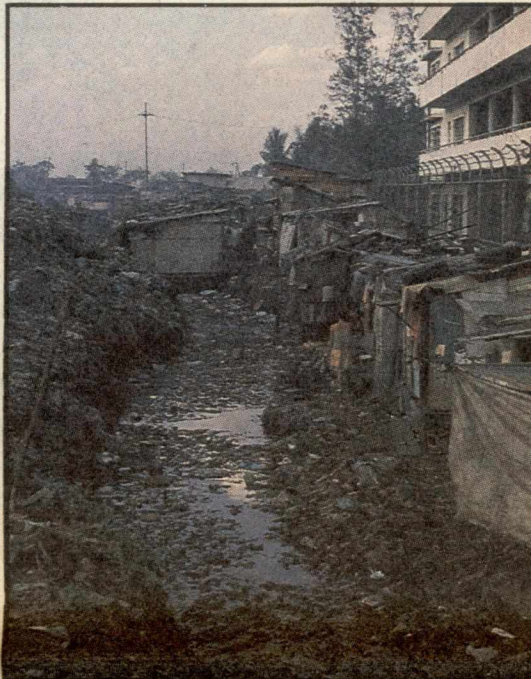
Men Smokey Mountain er langt fra bare fattigdom og elendighet. Det som gjorde mest inntrykk på oss, var det samfunnet som folk hadde bygd opp — det sosiale samholdet, kampen for å bedre sin situasjon, — og ikke minst humoren! På vår vandring rundt i området, var vi litt forbausa over å ikke se en eneste rotte. På spørsmål om dette, fikk vi til svar: «Det er så jævlig og møkkete at rottene slett ikke orker å bo her . . .!» Slumbeboerne i Manila blir kalt for «squatters» — okkupanter, fordi de rettslig sett ikke eier den grunnen de bor på. I 1974 starta kampen i Tondo mot regjeringa for å få eierett til områdene folk har bosatt seg — en kamp som fremdeles pågår. En sterk opplevelse fikk vi på en av kveldsturene på søppeldynga. Mot oss kom en guttunge med T-skjorta «USA for Africa»! Samtidig ljoma «We are the World» ut fra transistor-radioene — en av de mest populære låtene for tida! Et grotesk eksempel på hvordan den amerikanske kulturen gjennomsyrrer folk.

«PATRIOTISK UNGDOM»

Ca. 50 % av befolkningen er under 18 år — 65 % er under 30. Dette gjør at ungdommen spiller en betydelig rolle i alle politiske bevegelse og organisasjoner. Ungdommen er en drivkraft i både den væpna og politiske kampen mot fascisme og imperialismen. Nesten all høyere utdanning foregår på privat basis. Bl.a er 95 % av universitetene private. Bare 1 % av ungdommen går videre til universitetene. Fillipinene har ikke tradisjoner med partier, på samme måte som i Vest-Europa. Den kommunistiske bevegelse har faktisk den lengste tradisjonen i partiorganisering, først med det gamle kommunistpartiet PKP-lava-som ble stifta i 1930 og som seinere skrumpa inn og degenererte til å bli

To soldater fra NPA-geriljaen.

«Smokey Mountains».

Vertskapet vårt i Smokey Mountains.

pro-Marcos. Det nye kommunist partiet CPP (Communist Parti of the Philippines), som ble stifta i 1968, la opp grunnlaget for den nye revolusjonære bevegelsen og baserte sin politikk og strategi på Formann Mao og den kinesiske revolusjonen. Partiet har idag ca. 30 000 medlemmer, i hovedsak bønder. Foreløperen til CPP, var Kabatang Makabayan (KM) - Patriotisk Ungdom — som brøyt ut av det gamle kommunistpartiet i 1964. KM er idag ungdomsforbundet til National Democratic Front (NDF) og har rundt 10 000 medlemmer. En stor del av KM's medlemmer i byene, jobber på heltid i organisasjonen. Organisasjonen har ingen mulighet til å gi medlemmene økonomisk støtte, men sponser hverandre så langt det er mulig. Den viktigste oppgaven til KM i Manila, er å drive direkte støttearbeid til geriljaen på landsbygda med bl.a. kurervirksomhet og organisering av forsyninger.

Alle fotos: Kristin Johansen.

Fra en av de mange demonstrasjonene i Manila, mot valgfusk og terror.

NDF er en nasjonalistisk og anti-fascistisk allianse med det mål å kjempe mot imperialismen og gjennomføre en nasjonal-demokratisk revolusjon. NDF består av en væpna del — New Peoples Army — (NPA) samt CPP og KM.

«REVOLUSJONEN»

Den 24. februar i år blei Marcos styrta under den såkalte «fire-dagers-revolusjonen» i Manila. Gjennom de store anti-fascistiske massebevegelsene som vokste etter valget og som ga opphav til splittelsen i de væpna styrkene, var det mulig å fjerne Marcos og innsette den egentlige seierherre etter valget, president Corazon Aquino. Men landets problemer er langt fra løst. Det tidligere fascist-diktaturet til Ferdinand Marcos har ført landet inn i en dyp, økonomisk krise. Utenlandsgjelda er nå oppe i 175 milliarder norske kroner,

inflasjonen galopperer og fattigdommen øker. «Crony»-kapitalisme er betegninga på den særegne organiseringa av økonomien som Marcos-diktaturet innførte etter unntakstilstanden i 72. Regimet overløt kommandohøydene i økonomien til et fåtall figurer i den indre kretsen rundt presidenten. Slik oppsto monopoler for produksjon og eksport av råvarene og slik rev Marcos vekk grunnen under deler av borgerskapet som hadde vært i opposisjon mot regimet siden 1965. «Crony»-kapitalismen var en helt vital del av Marcos maktgrunnlag.

PEOPLES POWER

Etter valget oppsto det en ny bevegelse: «Peoples Power Movement». Grunnlaget for denne bevegelsen var den breie massestøtte til Cory og de mektige manifestasjonene av folkets hat mot Marcos.

Like før vi reiste var «Peoples Power» begynt å komme i organiserte former. Målet med folkebevegelsen skal være å beskytte og støtte Cory Aquino mot fascistiske og reaksjonære krefter i regjering og statsapparat. En beskyttelse hun sårt vil trenge i framtida.

MORALSK ALTERNATIV

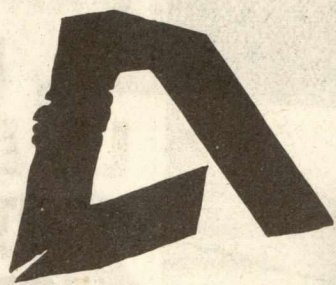
Cory's folkelige støtte er først og fremst betinga av at hun står fram som et moralsk alternativ til Marcos. Den er knytta til håp om forandring, og ikke så mye til hennes politiske plattform. Aquinos valgprogram er uklart i forhold til viktige spørsmål som basepolitikken og gjennomføringa av jordreformer. Plattformen hennes har bevega seg til høyre, noe som viser seg i sammensetninga av den nye regjeringa. Den er dominert av pro-imperialistiske krefter og ledende figurer innfor Marcos-administrasjonen. Bla. har Juan P.

Envile som var ansvarlig for gjennomføringa av unntakstilstanden fra 72 til 81, blitt ny forsvarsminister.

Et annet viktig spørsmål er hvordan hun vil håndtere NDF og andre deler av den illegale organisasjonen. Uten tvil er det den revolusjonære opposisjonen som har båret de største byrdene og i lange tider vært den drivende kraften i kampen mot Marcos-regimet.

Det er viktig å se at det åpne fascist-diktaturet er fjerna. Men fortsatt lever mektige krefter i stats og militærapparatet som vil motarbeide demokratiske og økonomiske reformer. Marcos er «død» — men USAimperialismen lever i beste velgående. Den harde og vanskelige kampen for nasjonal og demokratisk frigjøring vil fortsette i lang tid framover.

Kristin Johansen

FRI

UAVHENGIG FAGBEVEGELSE

Utgangspunktet for diskusjonen må være hvordan du skaper en fagbevegelse som best tjener medlemmenes interesser. En slik fagbevegelse mener vi skapes ved at det gis rom for alle politiske meninger. Politikken må utformes ut fra de bevegelsene som finnes blant medlemmene, ikke være bundet opp av et partis program.

Astrid Bryn har medlemmene i sin organisasjon, Yrkeskoleelevenes og lærlingenes Interesseorganisasjon, bak seg når hun uttaler seg om en fri og uavhengig fagbevegelse.

— Hvorfor gjør YLI som er en interesseorganisasjon for elever og lærlinger, vedtak om fri og uavhengig fagbevegelse?

— Skolepolitikk er for oss et vidt begrep. Vi tar opp de fleste situasjoner for mange skolepoliti-ker, vi tar opp rasisme fordi vi har mange fremmedspråklige elever. Hva slags fagbevegelse vi ønsker er i høyeste grad skolepolitikk, vi er under utdanning og på full fart inn i fagbevegelsen. Fagbevegelsen vil også gjerne knytte elevene til seg. Det er f.eks. forslag ute til høring idag om organisering i fagbevegelsen allerede mens elevene er på skolen. Derfor er det viktig at også vi får melde hva slags fagbevegelse vi vil ha.

ØKONOMISK STØTTE

— Var enheten om vedtaket stort?

— Ja, jeg oppfattet det slik at enhet var stor, det var stor stemning for å

vedta det, og det ble jo også vedtatt med bare 14 stemmer mot. Noen stemte likevel avholdende av redsel for å miste den økonomiske støtten fra fagbevegelsen lokalt. Men forslaget ble slett ikke klappet gjennom uten kamp.

— Hvilke motargumenter ble ført fram, mot å gjøre vedtaket?

— Argumentasjonen delte seg i to. Noen argumenterte for at tilknytningen til DNA ikke er så stor, at det gjør noe. Andre ville ikke støtte oppropet om fri og uavhengig fagbevegelse fordi de mente vi kunne miste den økonomiske støtten vi får fra fagbevegelsen, og det har vi ikke råd til. Det er jo helt perverst. Vel har vi dårlig økonomi og trenger den støtten vi kan få fra fagbevegelsen, men det kan ikke avgjøre hva slags politikk vi skal føre. Vi lar oss da ikke kjøpe opp.

Å LEGGE LOKK

— Hvordan ser en fagbevegelse som tjener medlemmenes interesser ut, og er det ikke mulig å oppnå dette på tross av tilknytninga til DNA?

— Eksklusjonene fra Jern og Metall, som har kommet på grunn av at med-

lemmer har støttet oppropet om Fri og uavhengig fagbevegelse viser tydelig hvordan utslag det får at LO er bindt opp til DNA. LO fungerer som et lokk, ikke som en åpen kanal for medlemmenes interesser.

En god organisasjon for fagorganiserte må være en organisasjon som klarer å samle de bevegelsene, interessene som finnes blant medlemmene og slåss for dem, ikke være bundet opp av et parti-program. Når de tillitsvalgte er bundet opp av et parti-program kan de ikke bli et redskap for medlemmene.

IKKE NØYTRAL

— Ville ikke de samme partimedlemmene være tillitsvalgte sjøl om LO ble uavhengig fra DNA?

— Jo sjølsagt ville de det i stor grad. Det er jo ikke noe poeng å hindre at partimedlemmer er tillitsvalgte. Vi sier heller ikke at vi ønsker en fri og nøytral fagbevegelse, men en uavhengig. Det må være mulig å ta opp problemer uten å bli ekskludert, eller uten å være bundet økonomisk opp av partipolitiske interesser.

DOBBELT-ORGANISERT

— Hva synes du sjøl om forslaget om at elevene skal være fagorganiserte mens de går på skolen?

— På den ene siden oppfordrer vi lærlingene som er medlem hos oss til å dobbeltorganisere seg. Samtidig mener jeg YLI er helt nødvendig som en

egen organisering for lærlingene. Ta f.eks. nå som lærlingene har mista retten til lønn i skoletida. Vi er de eneste som har kjørt den saken politisk, Kanskje de eneste som kan kjøre den politisk. Vi forhandler ikke som fagbevegelsen om lønnskrav — kjøper og selger. Lærlingene og skoleelevene kan ikke få den støtten hos fagbevegelsen som de får hos oss.

JENTELINJENE

Det blir som debatten om felles organisering med allmennfag, vi tjener best på å være organisert alene, i YLI, ikke være en bitte liten del av et stort forbund. Tenk på jentelinjene f.eks, ville det kunne blitt en viktig politisk sak for LO . . . ?

— Motstanderne av vedtaket «truet» med at det kunne føre til at YLI ville miste den økonomiske støtten de mottar fra fagbevegelsen. Tror du det vil skje?

Vi søkte nettopp noen forbund om støtte til en konferanse vi skal avholde. Fra et av forbunda fikk vi spørsmål om det var slik at vi hadde vedtatt på landsmøte å bryte med LO . . . Sjølsagt er det ikke slik det skal tolkes, vi gjør jo vedtaket for å styrke fagbevegelsen. Om den økonomiske støtten blir trukket tilbake er det ikke annet enn nok et forsøk på å kneble uenighetene.

Merete Jåsund

Astrid Bryn, leder i YLI.

Foto: Torill Storvestre.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Kronargumentet til motstanderne av å vedta støtte til Fri og uavhengig fagbevegelse på YLIs landsmøte, var at det kunne føre til at YLI mistet den økonomiske støtten de idag mottar fra fagbevegelsen.

I og for seg et «spennende» argument, snakk om å godta angrep på sin politiske sjølstendighet og legge seg politisk flat for «sponsorene»!

Rute 80 slo på tråden til to av de fagforbunda YLI idag mottar støtte fra for å undersøke hva slags reaksjoner de hadde på vedtaket som er gjort.

JERN OG METALL

Først ute Bjørn Jamholt, Jern og Metalls informasjonsavdeling.

— Hvilke reaksjoner har dere på YLIs støtte til FUF i Jern og Metall?

— Så langt jeg veit, har det ikke vært diskutert her. Vi har jo registrert YLIs vedtak, men ikke reagert noe spesielt.

— Så vedtaket vil ikke få konsekvenser for Jern og Metalls økonomiske støtte til YLI?

— Nei hvorfor skulle det det da?

HANDEL OG KONTOR

Einar Fjellvik hos Handel og Kontor svarte slik på spørsmålet om reaksjoner:

— Nei, vi har igrunnen ikke reagert. Fra forbundets side har vi ikke kommentert oppropet om Fri og uavhengig fagbevegelse i det hele tatt, hittil har vi nøyd oss med å iakta det som skjer.

— Så YLI vil ikke miste sin økonomiske støtte fra Handel og kontor?

— Nei, det har vi ikke vurdert, jeg aner ikke om det kan komme på tale. Så langt er altså alt vel. Er disse synspunktene representative for fagbevegelsens reaksjon, ser det ikke ut som om YLI har noe å frykte. Verre er det vel med AUF, som kanskje bør utvikle argumentasjonen sin noe, om de skal ha sjansje til å samle støtte for LOs svinebinding til DNA . . .

Merete Jåsund

Foto: Ola Sæther.

TURID'S HISTORIE

Turid er nesten 20 år, i fast arbeid på et kontor. Hun er blitt gravid. Gutten som har hjulpet henne med å bli gravid, er ute av dansen - det var bare for en kveld. Uansett, Turid er gravid, og lurar på om det er riktig å ta abort. Turid tror det.

Det betyr at hun ikke veit. Venninnene sier; så klart du må ta abort - det er fort gjort. Du kan ikke ødelegge resten av livet ditt med en unge. Turid tror de har rett. Hun veit at om hun skal ha noen unge nå, så vil det bli hennes egen, ingen andres. Enslig mor for alle penga, en av de fattige i Norge. Turid har også fått med seg alt som synes rundt henne - det er andre ting hun ser nå. Småunger, babytøy, gravide. Hun legger merke til andre overskrifter i avisene, om kuvøseunger, kunstig inseminasjon, annonser. . . . Alternativ Abort i Norge (AAN) Turid lurar på hva det kan være? Ring oss! Innbydende. Turid ringte og gjorde en avtale med en hyggelig, litt eldre dame. Kontoret til AAN ligger i Storgata i Oslo. Fra den eksosfylte, bråkete gata

til hyggelige rom og det en kaller vennlig atmosfære.

Turid husker plutselig ikke så mye mer. Vekk var den vennligheten hun var sikker på omgav henne. Vekk var nysgjerrigheten på hva hun skulle få vite — kanskje.

Hvor mange uker er fosteret ditt nå? spurte dama. ? uker?

Jeg er 9 uker på veg, sier Turid. Før hun veit ordet av det sitter Turid med ei dokke i fanget. Bitte, bitte, bitte liten, men ni uker skal den være. Turid synes dokka beveger seg. Den gjør det! Nei, det er inni henne det rører på seg!

. . . så kan du få bo hos en familie den siste tiden, sier en inntrengende damestemme som fortsetter; du behøver ikke vite noenting om ungen, om det blir gutt eller jente for eksempel.

Turid, du kan være sikker på at ungen

din får det bra hos sine adoptivforeldre.

Du vil bringe et nytt sterkt liv til verden, og du vil samtidig glede ulykkelige barnløse unge mennesker.

Adopsjon?

Barnløse foreldre?

Tåketeppeet letter noe. Turid føler seg kvalm.

NEI!

Skal noen ha ungen, så blir det meg, sier en stemme Turid har hørt før. DU - din jævla snik-kjærring kan føde unger til andre sjøl.

Jeg ba om abort . . .

Alternativet vårt er adopsjon, lille venn - denne dama igjen.

NEI!

Turid står i Storgata og spyr.

All gørra kommer ut.

Den ni uker gamle foster-dokka ligger på fortauet.

Fy faen.

Unni Hansen

KRISTEN-NORGE SAMLER SEG TIL KAMP . . . LA DEM MØTE MOTSTAND!

Etter mer enn 65 års kamp fikk norske kvinner lovbestemt rett til sjølbestemt abort den 1. januar 1979. Idag knapt 7 år etter, samles kristenfolket til angrep på loven.

Under mottoet «Ja til livet» ledes kampanjen av Norsk Pro Vita og Folkebevegelsen for livsrett og menneskeverd. Disse folka har støtte fra Den norske Kirke, misjonsselskapene og den frikirkelige bevegelse. Kampanjen avsluttes i Oslo 10 og 11 mai, med møter, korsang og «folketog».

Målet er å frata kvinner retten til sjølbestemt abort gjennom en holdningsendring som skal føre fram til lovendring. Metodene er bla. vulgærpropaganda med bilder av fostere.

De har også apparatet som trengs. Sterk økonomi, organisering og makt. Det er derfor ingen grunn til å undervurdere dem!

Argumentene deres er mange, bla. at abort er lik mord, fordi livet begynner ved unnfangelsen. Spiral er dermed også mord. Gravide kvinner er også så «ubalanserte og utilregnelige» at de ikke er istand til å ta en selvstendig avgjørelse!

Til det er det bare å si at hvem skulle være bedre istand til å avgjøre det enn kvinna sjøl??

Kristenfolket er også bekymret for mannens rettigheter! De påstår også at selvbestemt abort åpner for større ansvarsløshet i seksuelle forhold.

Jeg tror nå at abort er helt uvesentlig når det gjelder ansvarsløshet. Aborttallet har forøvrig holdt seg konstant siden loven kom, men vi har sett at ungdomsabortene har sunket i sammenheng med prevensjonsopplysning. Hvorfor har ikke abortmotstanderne kastet seg inn i kampen for bedre prevensjon?

Kristenfolket har erklært krig mot kvinner.

De prøver å starte en ny heksprosess.

Vi skal ikke bli handlingslamma!

Vi skal forsvare vår sjølsagte rett til å bestemme over våre egne liv!

Derfor skal vi møte dem, rusta til forsvarskamp!

Kom, mobiliser flere!

Marit Danielsen

Kvinnefronten har tatt initiativ til dannelsen av Aksjon Forsvar Abortloven. Det er nedsett et bredt sammensatt utvalg som i første omgang tar sikte på å mobilisere til motdemonstrasjon i forbindelse med «Ja til livet»s mønstring. Det vil bla. bli avholdt: ÅPENT KONFRONTASJONSMØTE, onsdag 7. mai kl. 19.00. i Folkets Hus, store sal. Hovedinnledere: Sverre Granerud, leder for folkebevegelsen for livsrett og menneskeverd. Ellen Aanesen, forfatter av boka: «Ikke send meg til en kone, doktor.» DEMONSTRASJONSTOG, lørdag 10. mai kl. 10.00. Oppmøte krysset Fred. Olsensgate/Skippergata kl.09.45. Aksjonen kan kontaktes eller støttes: Aksjon Forsvar Abortloven, Boks 53, Bryn 0611 Oslo 6 Postgiro: 2 42 85 63

For ytterlige opplysninger, ring 27 21 61.

Foto: Cathrine Haakonsen.

Arbeidsbrigade i Nicaragua

Har du noengang tenkt å reise til Nicaragua for å delta i en arbeidsbrigade? Lotte Ruge, 26 år fra Oslo var med på kaffehestinga i Matagalpa-provinsen tidlig på nyåret.

— Er brigadistene en viktig ressurs for Nicaragua?

Ja, Lotte nikker bestemt. — Hvert år kommer det ca. 10.000 ungdommer fra hele verden for å delta i kaffeinnhøstinga. Det er utrolig viktig for Nicaragua. Uten vår hjelp ville de aldri klare å høste inn mer enn halvparten av avlinga.

Møte med Nicaragua

— Hvordan var møtet med Nicaragua?

— Den dagen vi kom til gården var det regnvær og gjormete overalt. Vi var ut-

slitt etter den lange reisa og noen av oss var ganske fed-up av hele landet. Men så, etter 2 dager kom 30 salvadorianere løpende over plassen med gitarer og trommer mens de sang og ropte slagord. De var flyktninger i exil og skulle bo på gården vår for å hjelpe til under innhøstinga.

I løpet av få minutter klarte de å riste oss ut av dvalen og samlet alle til stormøte (Acto). De presenterte seg og fortalte hva de sto for, både politisk og sosialt. Disse møtene blei etterhvert vanlig kost og utvikla seg til

å bli rene politiske kulturmonstringer.

Øynene til Lotte skinner når hun snakker om dette, så det er tydelig noe som satte spor etter seg.

— Opplevde dere at det er forskjell på Nicaraguane og El Salvadorianere?

— Nei, egentlig ikke, men de El Salvadorianerne vi møtte var mere skolerte politiske aktivister enn Nicaraguane. De fleste av dem kom fra gerilliakontrollerte områder og var vant til å leve organisert og disiplinert. En nødvendighet for å overleve fattigdommen samtidig som de måtte for-

svare seg mot angrep fra regjeringsstyrkene.

Vanlige bønder

Nicaraguanerne vi møtte var vanlige capensinos (bønder) og har aldri opplevd krigen på samme måte som El Salvadorianerne. Det var først på slutten av revolusjonen at nicaraguanske bønder deltok aktivt i krigen.

Nord-Amerikanere

— Det er USA som har hovedskylden for konfliktene i Mellom-Amerika i dag. Dere hadde mange nord-amerikanere blant brigadistene. Hva

slags holdninger hadde mellom-amerikanerne overfor dem?

— De fleste av dem var aktive solidaritetsfolk og prøvde å ta opp kampen mot USA-imperialismen i sitt eget land. De skyldte på at hele mediasamfunnet i USA er fullstendig gjennomsyra av reaksjonær tenking. De syntes derfor det var vanskelig å drive utadretta virksomhet.

Nord-amerikanerne opplevde nok en ganske vanskelig situasjon fordi de blei møtt med konfrontasjoner og kritikk hele tida av mellom-amerikanerne og brigadistene. De risikerte også å bli sett på som forrædere når de kom hjem til USA. Det var til og med folk som visste at de ville miste jobben når de kom tilbake fordi de åpenlyst hadde støtta Nicaragua.

Politiske flykninger

— Det er i dag ca. 17.500 El Salvadorianske flykninger i Nicaragua. Hvordan er de intergrert i samfunnet?

— De fleste flykningene er organisert i flyktningorganisasjonen PROCARES. Målet deres er å omskolere El Salvadorianerne til å forsørge seg sjøl i Nicaragua. Vi må huske at dette er politiske flykninger. Ofte med store psykiske problemer og brutte familieband. De fleste er fattigfolk med relativt dårlig skolerung og en høy grad av analfabetisme. De flykningene vi blei kjent med bodde i et jordbrukskooperativ i Leon-provinsen. De hadde fått utdelt jord av jordreformen i Nicaragua (INRRRA). I dag bor 20–30 El Salvadorianske familier der. I starten bodde det også noen nicaraguanske familier der, men vi hørte de hadde flytta fordi El Salvadorianerne snakket for mye politikk.

Uten lønn

Alle arbeiderne jobbet uten lønn, men de hadde et kooperasjonsråd som besto av en representant fra hver familie. Rådet hadde ansvar for nedbetaling av gjeld. Gjøre nødvendige investeringer og samtidig sørge for at alle hadde det de trengte av mat og utstyr.

PROCARES er en viktig ressurs for det nicaraguanske samfunnet. De er med på å øke produksjonen ved å dyrke bomull. De er viktige i store dugnader fordi de klarer å skape et utrolig godt miljø og får folk til å føle fellesskapet.

De var også aktive med i politiske diskusjoner og tok ansvaret for en del av skolevinga av nicaraguanerne.

— Når revolusjonen i El Salvador blir gjennomført kommer de fleste til å reise tilbake. Er de opptatt av å kunne støtte El Salvador mens de er i Nicaragua?

— Det finnes folk som har gått under jorda og opererer der, men de fleste bruker tida i exil på å forberede seg på den revolusjonære prosessen. Ved å lære mest

mulig for seinere å kunne bygge opp et nytt El Salvador.

De prøver også å spre informasjon om krigen sett fra FMLN's øyne etter å ha lyttet til gerilliaens radiosendinger som når ut til hele Mellom-Amerika.

Jordbrukskollektiv

— Dere bodde på et statsdrevet jordbrukskollektiv. Hvordan blei bruket organisert?

— Gården vi bodde på var en del av et gods på 28 bruk. Godset blei statsdrevet etter at godseieren dro til Miami. 60 landarbeidere jobber her fast hele året. De har dyrket kaffe fra 1979, det er den viktigste eksportkilden til Nicaragua.

For å få inn kaffen kommer det ekstra hjelp fra gårdene rundt i sesongen i tillegg til de internasjonale brigadistene.

Til og med kontorfolk i byene samles og reiser ut i samla flokk for å delta. Helt frivillig og sjølsagt uten lønn.

Vi bodde på gården i 2 store brakker med åtte-mannsrom. Nicaraguanerne bodde i små hytter med familiene sine. En organisert militærbataljon holdt konstant vakthold for å beskytte oss mot contra-angrep.

Prioriterer barna

Felleskjøkkenet sørget for mat til alle. Maten besto av maiskaker, ris og bønner tre ganger om dagen. Alle barna gikk på skole hele året unntatt i kaffeseson.

Det var forresten ganske imponerende å se hvordan barna blir prioritert i Nicaragua. Det er sjølsagt fordi de skal ha ansvar for å føre landet videre i framtida, samtidig som man i dag har behov for å frigjøre maksimal kvinnelig arbeidskraft.

Det opprinnelige huset til godseieren var tildelt de 60 barna på bruket sammen med 3 voksne. Barnehagen er gratis for alle, og barna får et mer variert kosthold der enn hjemme. Klærne deres og de sjøl blir til og med vaska der.

Folk var veldig takknemlige for denne ordninga. Før var det vanlig at man overløt barna til seg sjøl hele dagen.

Det er landarbeidernes fagforening ATC som er aktive i den administrative delen av bruket. En gang i uka var det stormøte hvor de diskuterte alt fra: Strukturen på bruket, om de skulle organisere helsestasjon, at barnehagen trengte flere voksne til å premiere de beste kaffeplukkerne.

— Var du fornøyd med turen?

— Ja, uten tvil. Det er en fantastisk måte å vise solidaritet på. Vi opplevde også stor takknemlighet fordi vi var der samtidig som vi var glade for at vi fikk være der. Alle som drømmer om å reise burde realisere planene og komme seg av gårde.

Cathrine Haakonsen

Jenter og utdanning

Mange hevder at jenter og gutter idag har like muligheter ved valg av utdanning og yrke. Jenter blir oppmuntret fra alle hold til å satse på en utdanning som sikrer framtida. Vi har bla. fått «Jenteloven», som oppfordrer jenter til å velge utradisjonelt. Nå er det opp til jentene sjøl å gjøre karriere, formaner de som forstår seg på det. På høyskoler og i arbeidslivet er dørene forlengst åpnet for jenter. Kampen for likestilling er avlegs.

Slike påstander gjør seg ofte gjeldende. Rute-80 stilte seg tvilende til om virkeligheten for jenter er så enkel og kontakten derfor tre gymnasiaster fra Heimdal videregående skole i Trondheim. Vi ønsket å få svar på hvordan unge jenter stiller seg til framtida og lurte på hvordan jenter under utdanning forholder seg til likestillings-spørsmål.

Eva Olsen, 17 år og Gøril Hellen, 19 år, går begge på naturfaglinja. May Helen-Solberg, 17 år har derimot valgt samfunnsfaglinja. Disse tre jentene samlet vi en dag etter skoletid for å høre hvilke synspunkter de har på jenter og utdanning.

— *Framtida blir ofte møtt med usikkerhet, hvilke framtidsplaner har dere?*

Eva:— Jeg har siden 12-13 års alderen vært fast bestemt på å bli dyrlege. Jeg har alltid vært glad i dyr og hadde planer om å gå på Vetrinærhøyskolen. Men nå har jeg blitt allergisk, så jeg er ikke lenger så sikker på om dyrlege er noe fremtidig yrke for meg.

May:— Jeg er litt usikker på hva jeg vil gjøre. Jeg er interessert i mennesker, hvorfor de tenker og handler som de gjør, så jeg har vurdert å studere psykologi. Jeg må ihvertfall ha et yrke hvor jeg kan omgås mange mennesker.

Gøril:— Jeg er enig med May. Det er viktig for meg

også å jobbe med mennesker. At jeg valgte naturfaglinja, var et bevisst valg fra min side. Jeg ønsket å ha store valgmuligheter etter videregående. Nå mener jeg det var et galt valg. Jeg bruker nesten hele fritida min på dans og har lyst til å bli pedagog og koreograf. Lønn betyr ingenting for meg. Det som kommer fra hjertet er viktigere. Gjennom dansen vil jeg prøve å formidle tanker og følelser, gi noe av meg sjøl.

FORMELL LIKESTILLING

— *Er jenter og gutter likestilte idag?*

— Formelt sett stiller vi likt, sier May, men i praksis har vi langt igjen. Vi er på rett vei. Full likestilling er en lang prosess, men den vil komme bare vi tar tida til hjelp.

— Ja, for det går på de holdningene vi har, mener Eva, mange jenter er veldig usikre og tør ikke satse på en karriere.

— Nettopp, vi er så tradisjonsbundne, tilføyer Gøril. Jenter har fine muligheter i dag, men mentale barrierer forhindrer oss i å møte nye utfordringer med friskt mot. Mye av holdningene til foreldregenerasjonen preger oss og påvirker våre valg.

— *Hvordan fungerer skolen for jenter i en utdannings-situasjon?*

May:— Jeg synes jeg får full oppbacking både fra lærere og elever. Jeg vil påstå at vi har full likestilling i skolen, ihvertfall føler jeg det sånn.

Gøril:— Nei, jeg synes ofte at guttene blir favorisert av lærerne, spesielt i naturfagtimene. Da er alltid guttene mer frempå enn jentene. Når vi driver med forsøk er guttene ivrige og liker å eksperimentere, mens jentene er mer tilbakeholdne. Dette mønsteret er lærerne med på å opprettholde.

Jeg har lyst til å gi et eksempel som er betegnende for hvor ulike jenter og gutter er. I gymtimene før en klasse blir aktivisert, ser vi ofte at guttene sprer seg i gymlokalene, mens jentene klumper seg sammen. Jeg tror årsakene til dette er at guttene er lært opp til å hevde seg. Jenter søker i større grad intim kontakt og trygghet.

— *Har unge jenter et ansvar for å velge utradisjonelt?*

Eva:— Det er feil å velge utradisjonelt bare for å gjøre det. Hvis jenter skal jobbe i mannsdominerte yrker, må de ønske det sjøl. De skal ikke være presset til det!

Gøril:— Men hvis ikke jenter føler et ansvar for å velge utradisjonelt, blir det jo ingen forandring.

May:— Nei, men det er feil at jenter nærmest skal bli presset til å gå inn i mannsyrker for likestillingas

skyld. Det er ikke naturlig.

— *Hvorfor er det så få jenter som satser på en utradisjonell utdanning?*

Gøril:— Det skal mye mot til. Jeg tror det er vanskelig for jenter å bli tolerert av menn. De vil ikke akseptere at jenter trækker på deres områder.

Eva:— Mange jenter er ikke interessert i å jobbe i mannsyrker. Oppdragelsen har mye av skylda, men samtidig ønsker mange jenter å velge tradisjonelt og det må vi godta.

RADIKAL KJØNN-SKVOTERING

— *Er kjønnskvotering et effektivt middel for å fremme likestilling?*

— Nei, jeg tar prinsipielt avstand fra kjønnskvotering, fastslår Eva. Det forbauser meg at ikke flere jenter har protestert mot denne ordninga. Vi blir ikke likeverdige mennesker når jenter får større fordeler enn menn, vi blir mindreverdige!

Gøril samtykker:— Jeg er imot radikal kjønnskvotering. Kvotering vil kanskje fungere i en overgangsperiode, men at det blir en permanent ordning, det er galt. Vi må ta det onde med rota. Det er i oppveksten vi lærer at gutter og jenter er forskjellige, så det er oppdragelsen vi må endre på.

— Jeg går inn for moderat

kjønnskvotering, sier May. Det vil oppmuntre jenter til å gå inn i mannsyrker. Men å innføre radikal kjønnskvotering er å gå for langt. Det bærer preg av hysteri og vil føre til at kvinner ikke blir respektert.

KVINNELIGE SJEFER

— *Betyr det å ha kvinner i ledende stillinger mye?*

Alle nikker samtykkende.

— Flere kvinnelige sjefers vil forandre på mye, sier Gøril. Kvinner tenker i helt andre baner enn menn. Vi er mer nyanserte og er ikke bare opptatt av teknikk, prestisje og profitt. Dessuten er ikke kvinner så dominerende som menn.

— *Men ledende kvinner som Gro Harlem Brundtland og Margareth Thatcher, fremmer de likestilling?*

— Jeg skjønner hvor du vil, bekrefter Gøril. Jeg er enig i at disse to er menn i kvinneskikkelser og kanskje ikke representerer vanlige kvinner, men jeg er overbevist om at flere kvinner på alle nivåer vil føre til positive endringer.

— Alle mennesker handler forskjellig og vil med sin individualitet prege ulike situasjoner, tilføyer May. Kvinner tenker og handler annerledes enn menn og kvinnelige sjefers vil derfor ta i bruk helt andre ledermetoder.

— *Er jenter bevisste etter alle disse årene med kvinnefrigjøring?*

May:— Ja flere jenter tenker utdanning og setter seg mål. Men sammenlignet med gutter ser vi at guttene satser mer enn jenter.

Eva:— Jeg tror at jenter er usikre og derfor er mer beskjedne i sine målsettinger. Vi ser at guttene har fremtidsplanene klare på et tidlig tidspunkt, mens jentene alltid er i tvil.

FREMTIDA

— *Hvordan møter dere sjøl fremtida?*

— Noen ganger er jeg fylt med fortvilelse over hva fremtida vil bringe, sier Gøril, mens andre ganger er livet en utfordring. Jeg tror det er feil å velge et yrke for livet. Vi trenger forandringer og nye impulser. Hvis ikke stagnerer vi.

— Jeg er enig med Gøril, fortsetter May. Jeg vil ha en jobb hvor jeg får brukt evnene mine og kan realisere meg sjøl.

— Men som regel går alt i bølgedaler, sier Eva til slutt. En dag er jeg skeptisk til fremtida, en annen optimistisk. Det vi jenter må gjøre er hele tida å tenke: Vi skal greie det!

Solveig Mikkelsen

Eva Olsen, May Helen Solberg og Gøril Hellen.

Foto: Rune Hansen.

En kort beretning fra en mann som ble utsatt for seksuelle overgrep i alderen fra 10-15 år.

Han sier: dette er *en* en de største forbrytelsene du kan gjøre mot et menneske. Fascinerende er det også å se kommunetjenestemenn opptre som «helere» for udådene.

DIKTIRUTA

Bits anda pieces of a private hell

Skal æ gi dæ nån bita av livet mitt —
ikkje førdi at æ har tru på ta det kan hjelpe,
men førdi det e fanden så hardt å bære måtte kjæmpe
Det starta så fint som noen kunne ønske,
med ei kjærlig mor og en far som kunne hjelpe.
Og åran som gikk blei brukt tel å lære —
lære mæ tillit og tru tel folkan omkring mæ.
Æ lærte korsen godt kan være,
lærte å bli glad i kjærhet og trygghet.
Men nån ting mangla — DÆM GA MÆ'KKE TEINNER —
eller skjold tel å værge mæ med.
Før værden dein va ikke sånn som det bilde dæm hadde
tægna.
Plutselig for dæm, og æ sto der aleina —
med længsel om varme og længsel etter vænna.
Kansje va æ et lætt bytte
da æ blei misbrukt av voksne grisate kailla,
og lurt bak et dekke av Gud og myrra.
Ka kuinne æ skjønne — æ va bære ti,
og æ trudde og følte at det va æ som va svinet.
Æ va mæst redd på dein tida — og det e angst som har kvæsta
mæ sia.

Tel slutt måtte æ ha med mæ kniv,
når mora mi dytta mæ skyldlaus tel dæm.
Der stod æ — en liten 12 åring —
præssa opp i et hjørne av ei mørk gammel brygge,
med en lommekniv som skalv i den iskalle livreidde hainna.
Æ kasta mæ fram og stakk etter mainnen — æ prøvde å
rømme.
Han flira og kleip tak — en viss plass i buksa

Æ kom mæ fri — men prisen va hard —
Æ hadde vondt i deinn i mange år etter.
— Trudde det va straffa fra Gud før det svinet æ va.
Æ gråt og æ ba — tel dein guden som mæ da hadde svikta,
— la mæ bli bra igjen — å — la mæ bli bra.

Det va den eine, heiller brutale, men værst va nok den første,
som sa han lærte mæ moral.
Han baud mæ fortrolighet, prata og va faderlig støttandes.
Det va det æ trængte akkurat på dein tida,
når mor mi og far min gikk kvær tel si sia.
Men korsen skal en 10 åring skjønne kor stræken skal gå,
når han innføre svineriet gradvis
og dekke det med visord og lærdom fra bibeln.

Det æ opplevde der kan æ ikkje beskrive,
det e før vondt selv no i ettertide.
Men æ blei nok en gang svikta, og tapte det æ hadde —
nokken å stole på ja, men værst va nok tapet av selvrespekt
og trua på et liv fylt av tillit.
Æ blei en dritt — og det e det vanskelig å bli kvitt.
Men nån ting lærte æ av dæm «snille mainnan»,
og det va å hate — hate de svinan,
og *alle* som bær på dæm — og *allt* som kjæm utav dæm.

Før ingen kainn skjønne korsen fornedrelse, skam og
skyldfølelse
kan ødelegge en tennårings sinn.
Først no kan nån fortelle mæ at «incest» e navnet,
og at det va'kke mi skyld.
No kan æ høre og skjønne rettferdighetens røst,
men kan æ nån gang føle at samliv kan gi trøst,

Kan æ slutte å hate og slutte å skjælte?

Kan du skjønne at det sett i mæ enda,
at æ pines og kvæles, og blir stillt opp tel veggen idag.
Æ slit før å godta, og æ slit før å ælske —
Kan du skjønne at æ klamre mæ tel allt
som ser ut som det hjelpe.
Kan du skjønne at æ sloss som faen før de lykkebitan som e
få?
Kan du skjønne at æ krympes i angsten før meir smerte?
Kan du skjønne at det kjennes som æ hold på å bli sprø?

Kan du skjønne æ træng ro?

Ikkje se på mæ så rart når æ sei at æ slit med å tørre —
tørre å håpe og tørre å tru —
Hjelp mæ du heiller tel å bygge ei bru?

Uråd

Jørn Hoel

GJESTIRUTA

INGEN SIRKUSARTIST

«Den moralske vinner», var avisoppslagene om Jørn Hoel og låta «Inkululeko» etter den norske Grand Prix-finalen. «Men hvem er den- ne Jørn Hoel», kunne de gjerne lagt til. For hvem hadde egentlig hørt om Jørn Hoel før Grand Prix?

Rute 80 traff ham for å prøve å komme inn bak bildet «Grand Prix-artisten Jørn Hoel». Og siden vi visste at han kommer fra Tromsø, og har sysla med litt av hvert der, spurte vi ham først om hva som er hans egen musikalske bakgrunn.

Stemmekomplekser

— Jeg begynte å spille gitar da jeg var 13 år, svarer Jørn. I den alderen er det ingen som tør å synge, og jeg hadde masse komplekser for stemmen min, så jeg satt hjemme i kjelleren og sang. Jeg ble født med en masse komplikasjoner med halsen, og måtte ligge i kuvøse fordi jeg nesten ikke kunne puste. Da jeg var liten var jeg et kjempeobjekt for erting på grunn av stemmen min. Da vi hadde sang på skolen, satt jeg bare og mima, for at ingen skulle høre lydene.

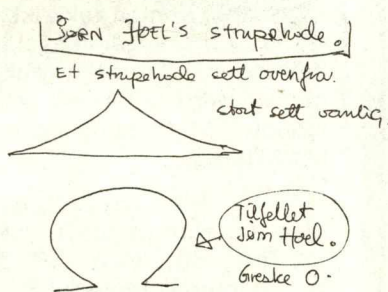
Vi kan altså slutte at om legevitskapen hadde fått kasta seg over Jørn Hoel, hadde han neppe endt opp som rockete sangsartist. En hes, ru og uhøvla sangstemme har gjort at han har sine fulle hyre med å fri seg fra en image som «Joe Cocker-klisje», som mange prøver å klistre på ham. Det hører med til historia at en lege som skulle sjekke halsen hans, holdt på å få sjokk da han så strupehodet. (Se forøvrig illustrasjon).

— Jeg gikk hjem og skreik fordi jeg ble mobba, og bestemte meg for å snu det til noe positivt, forteller Jørn.

Rute 26

Og derfra går historia om Jørn Hoels musikalske karriere via duoen «Jørn og Steinar» (hvor Steinar heter Albrigtsen til etternavn og var med i bandet som fremførte «Inkululeko» under Grand Prix-finalen) og Rute 26, et av Tromsø-rockens flaggskip på 70- og det tidlige 80-tallet.

— Før vi begynte med Rute 26, gikk jeg ett år på Rome-rike folkehøgskole. Jeg var den eneste fra Nord-Norge som gikk der, og på den tida, — du følte deg som «nordlendingen» og alt det der. Så jeg sa til meg sjøl: Fan, her må jeg gjøre noe, og begynte å dra i gang ting på skolen — laga konserter

Illustrasjon: Jørn Hoel.

og spilte. Det gjorde at jeg etter hvert torte å stå på egne bein og torte å synge. Og det førte til at når jeg kom hjem (1978) ble jeg med i Rute 26.

— Rute 26 har vært folkeskolen, fortsetter Jørn. Det begynte med sånne passelige heavy rockekick. Alle hadde et forhold til band som Who og Kinks, og det starta vi ut i fra. Etterhvert utvikla det seg og gikk gjennom forskjellige faser.

«Når vi unge står i lag»

På denne tida kjempa ungdommen i Tromsø mot politi og politikere for å få et Ungdommens Hus. Låta «Når vi unge står i lag» ble en «kjenningsmelodi» for denne kampen, og Rute 26 sto for framføringa, med Jørn Hoel som front-vokalist. «Når vi unge står i lag» var en Tromsøversjon av pønke-grunna Sham 69s «If the kids are united», og refrenget gikk sånn:

«Når vi unge står i lag, skal vi knuse dem en dag!».

Budskapet ble så sterkt at når Rute 26 skulle opptre på TV, ble de nekta å spille denne låta.

Vi spør Jørn:

— Hva slags forhold har du til sanger og tekster som «Når vi unge står i lag» i dag?

— Jeg føler meg fortsatt sterkt knytta til Tromsø, og er veldig glad i byen, svarer han. Jeg opplever ungdomsperioden i Tromsø som jævlige sterk. Det skjedde mye rundt kampen for Ungdommens Hus, og i musikkmiljøet, som skapte et sterkt og spesielt samhold blant ungdommen. Jeg mener — som med «Inkululeko» — folk spør meg: Har du ikke kasta deg på en bølge, — Afrika og alt det der? Da sier jeg: Så lenge det som pågår i Sør-Afrika pågår som nå, blir det aldri sagt fra nok. Det blir det

samme som den tida vi spilte «Når vi unge står i lag». Det ble aldri sagt nok fra.

Inkululeko

For de som ikke veit det: «Inkululeko» er en sang til frigjøringskampen i Sør-Afrika, og inkululeko er et afrikansk ord for «frihet».

— David Chocron, som har skrevet «Inkululeko», hadde idéen til budskapet, og vi diskuterte bevisst å ha ei låt med et sånt budskap, sier Jørn. Tanken vår var at «Inkululeko» er en glad ting. Det kan høres religiøst og naivt ut, men frihet er jo en glad ting.

— Jeg føler at låta tross alt ble for sterk for folk. Og jeg tror en grunn til at «Inkululeko» ikke vant, var at budskapet ble for politisk.

Egne premisser

Er det ikke et paradoks at du tidligere spilte ei låt av et pønkeband som Sham 69, og i dag er kjent fra et arrangement som Grand Prix?

— Jeg veit ikke riktig, svarer Jørn. Og fortsetter:

— Det er derfor jeg er glad jeg ikke vant: Jeg føler liksom at jeg har vært med på Grand Prix på mine egne premisser, jeg har ikke spilt noe «Diggi Lo Diggi Lei». Skulle jeg spilt noe sånt — jeg ville jo aldri gjort det, men hadde jeg, så ville jeg skjemtes. Det ville vært å frata meg min identitet som artist. Vi sa til oss sjøl at det er OK å tape med «Inkululeko», det gjør ikke noe å komme på 10. plass med den låta. Det som betyr noe, er at jeg har gjort ei låt som er viktig, og en tekst som er viktig.

— Kan du se deg sjøl som artist i noen politisk sammenheng framover?

— Du tenker på det å bli forbundet med noe politisk? Jeg ser ikke på meg sjøl som noen politiker. Jeg kommer aldri til å bli det, og vil ikke stå fram som det.

Men så lenge det er ei sak jeg har en følelse for, og synes er viktig, så kan jeg stille opp for det, og legge det inn i sammenhenger som Grand Prix, svarer Jørn, som gjerne kan tenke seg å stille opp på solidaritetsarrangementer for frigjøringskampen i Sør-Afrika.

Unger og teater

Jørn Hoels fortid før Grand Prix strekker seg videre enn rock i Tromsø. Den går innom barneteateret «Nøkkelidilla Sørensen» (utgitt på LP), sommerturné med Jon Skolmen i fjor, og opptredener på Oslo Cabaret. Har Jørn Hoel ambisjoner som generell «underholdnings-artist»?

— Jeg har sysla litt med amatørteater, og hadde en periode hvor jeg hadde lyst til å bli skuespiller. Da jeg spilte i Rute 26, var jeg ei tid med i amatørteatergruppa «Raska På», så vi fletta inn elementer fra teater i rocken. Det gjør jeg fortsatt, sier Jørn.

— Jeg har spesiell sans for å spille for unger, det er nesten mer spennende enn å spille for voksne. Hvis unge ikke liker deg, går de med en gang, eller snur seg for å snakke med noen andre. Jeg har fått bar kritikk for ting jeg gjorde på scenen på Oslo Cabaret, og det er mye der jeg har henta fra å spille for unger. Vi fløy jo rundt og spilte «Nøkkelidilla Sørensen» på alle barneskolene i Nord-Norge i årevis. Vi kunne spille fire forestillinger hver dag, og måtte ta ut alt vi hadde for å ikke miste ungene. Det lærte meg veldig mye. Det er skolen min, egentlig. Jeg har ikke en spesiell image. Jeg kan gjøre forskjellige ting, poenget er at det er jeg som gjør det, at det er meg, Jørn Hoel.

Den lange vegen

Du flytta fra Tromsø til Oslo for fire år sia. Er man nødt til å bo i Oslo for å slå igjen som artist?

— Det bør gå an å ikke flytte, svarer Jørn. Men for mitt eget vedkommende: Jeg er ikke en kommers fyr som et plateselskap tenker «aha, han må vi satse på!» om. I mitt tilfelle har jeg gått den lange vegen. Jeg har gjort flere ting, og leita meg fram. Jeg er ikke en fyr som bare har smelt til, sjøl om mange oppfatter meg sånn.

For tida driver Jørn Hoel og forhandler med to plateselskaper om platekontrakt.

Og utgangspunktet skulle være bedre enn før hans første LP, «Ubarbert», som kom for to år sia: Den fikk bra kritikk, men solgte dårlig.

— Jeg har egentlig ikke følt meg klar for sånne ting før nå, sier han, og forteller om lærdommene «Ubarbert» ga ham.

— Da jeg og produsenten, Arvid Esperø, presenterte produktet for plateselskapet, gikk de opp i rett stilling og applauderte. Vi satt bare der og så alle Mercedesene flamme i det fjerne! Hadde vi fortalt pressefolk hva vi ble lovt da, hadde vi sett bra idiotisk ut etterpå. Så når jeg nå snakker og forhandler med et plateselskap, er jeg ikke så liten og dum som den gang. Jeg lar meg ikke lure av sukkertøyet på bordet.

Ikke en sirkusartist

— Det er snakk om å lage en turné til høsten, sier Jørn. Det blir mange folk i opplegget, og det blir dyrt. Du vil at alle skal få den lønna de fortjener. Men jeg vil ta meg råd til å spille på de småplassene jeg har spilt på til nå. Jeg vil dra til de stedene som har backa meg opp i mange år, istedet for å komme til plasser som har mye penger, men som egentlig driter i meg — som kjøper «Jørn Hoel» bare på navnet. I forhold til Grand Prix: Jeg er personlig mer opptatt av å stå «face to face» nært folk når det er 30 stykker i salen, enn når det er 4000. Under Grand Prix så jeg ei dame som satt på 1. rad og tørka tårene. Det var nok for meg.

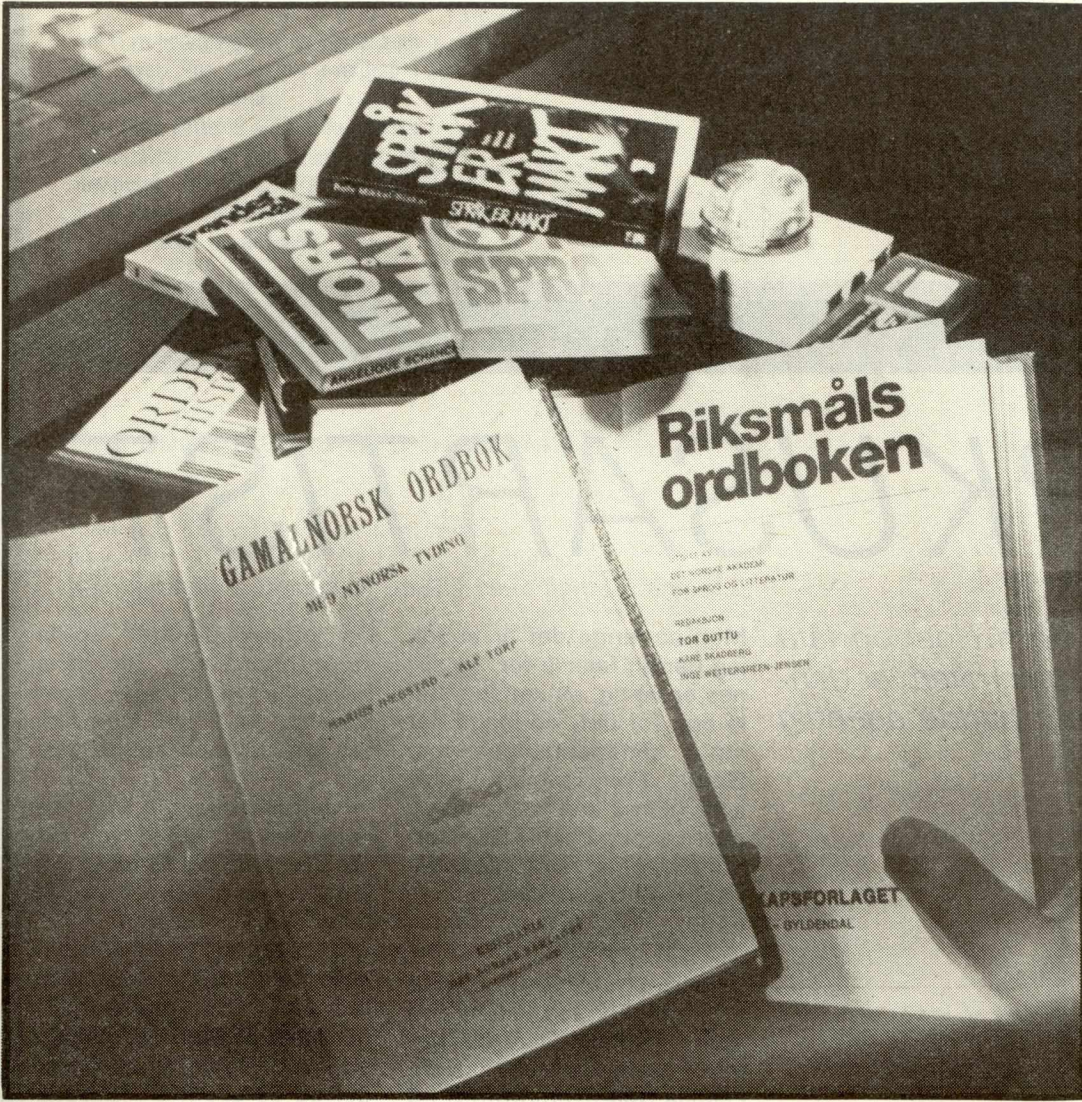
— Under turnéen skal vi ha med to svarte korjenter som kommer fra England. Jeg er veldig gospel/soul-forma i syngestilen, og det ligger nært opp til det jeg har lyst til å gjøre.

Etter Grand Prix har det vært mye virak rundt Jørn Hoel, og han sier at det er lett å bli vippt av pinnen av all oppmerksomheta.

— Folk vil bli kjent med deg, alle skal spandere. Av og til føler du at alle er ute etter å kjøpe deg, sier han. Når du kommer på flyplassen, og folk klapper, kan det gå deg til hodet. Det er fort gjort å bli en sirkusartist. Men jeg er sånn jeg er, og vil gjøre det jeg vil, så får folk heller finne ut av det. Det er viktig å ikke bli en sirkusartist.

Leif Steinholt

Foto: Leif Steinholt.

Ikkje så greit med språkbruken i ei moderne mediatid. Men kva for line vel Rute 80?

Foto: Eivin Kantun.

RUTE 80 OG MÅLBRUKEN

Eg har nett kjøpt siste nummeret av Rute 80, nr.1. 86. Kjøpet skjedde på «gata» i Stjørdal, ein lørdag der eg i løpet av kort tid observerte heile tre aktivistar, ein for Klassekampen og to frå Rød Ungdom. Flotte saker, hald fram med gatesal!

Fordi eg delvis sympatiserer med AKP og RU kjøpte eg sjølvsagt eit eksemplar av kvar avis, KK og Rute 80. Med ein gong vil eg gratulere Rute 80 med eit flott nummer med mykje godt stoff.

Men så var det dette med målbruken. Eg har all mi tid trudd at RU står kampen for det norske folkemålet. Eg veit ikkje kva RU har programfesta på dette området, så eg prøva finne ut av det i går kveld, kontakta RU i Trondheim, men fekk ikkje tak i nokon. Eg går likevel ut ifrå at eg er på trygg grunn når eg trur RU har eit godt standpunkt til språkstriden her i Noreg.

Med det som utgangspunkt må Rute 80, nr. 1. 86. få strykarakter. Heile 97,5 % av stoffet var på bokmål, rett nok av det radikale slaget. Men ein nynorskprosent på 2,5 % held slett ikkje mål.

Spørsmåla mine er: Kva vil redaksjonen gjere for å rette på eit skrikande misforhold som dette? Skuldast denne glippen, eg håpar det er ein glipp, ei lite gjennomtenkt haldning til spørsmålet, eller skal jeg ta det som eit signal om at dette er den rådane linja i RU og Rute 80?

Om det ikkje er det finn eg grunn til å ønske dokker god betring. Argumentet om at dokker alle har bokmål som hovudmål held ikkje. RU-folk har gått på skole alle saman og har fått nynorskopplæring. Eit minstekrav må vere at minst 20 - 25 % av stoffet kjem i nynorsk språkdrakt. Hugs vi er 850 000 nynorskbrukarar her i landet. Heller dårleg nynorsk enn godt bokmål!

Pinlig, pinlig... Jeg behøver vel ikke engang oppfordre leserne til å regne på nynorskprosenten i dette nummeret, dere har sikkert merket at den har sunket fra 2,5 % til 0. Dette er ikke et uttrykk for den rådene linja i Rød Ungdom, men som innsenderen antyder; en særdeles lite gjennomtenkt holdning til spørsmålet. Sjøl om jeg beklager dette, er jeg uenig i en holdning som sier at alle som har gått på skole kan skrive nynorsk. Dette tror jeg er å undervurdere den dårlige sidemålsopplæringa «bokmålselever» får, og det tjener ikke målkampen på. Derimot mener jeg at det er sjølsagt at Rute 80 bør prioritere å få inn stoff på nynorsk, akkurat som vi prioriterer å få inn stoff om jenter, skole, internasjonalt og annet vi mener er viktige politiske saker. Kort sagt; vi skal skjerpe oss!

John Gunnar
Krogstad

Merete Jåsund

SOMMERLEIR

Foto: Bernt Eide.

Sommerleir. Et tilbud til deg som vil ha mer ut av sommeren enn bare sol og varme. Hvert år arrangeres det sommerleir i Rød Ungdoms regi og i år blir den sannsynligvis bedre enn noen sinne.

Vi tilbyr ikke bare sol og varme. Du er garantert ei ukes opphold sammen med en masse andre hyggelige, radikale og politisk interessert ungdom i alderen 12 — 30, en mengde interessante diskusjoner og seminarer, mange artige kulturelle innslag. Kort sagt; den som er med på Rød Ungdoms sommerleir kommer hjem som et nytt menneske, med ny kunnskap og uforglemmelige minner.

SKOLEPOLITIKK

Skolen er idag utsatt for ei stor omstilling. Elevene trues med skolepenger. Linjene er foreslått fjerna. Bevilgningene synker, mens

elevtallet øker. Folk går ut av skolen og risikerer å gå arbeidsløse i lang tid etterpå. Mange av de som bare har ni-årig kan så vidt lese og skrive. Hvorfor det har blitt sånn og åssen det kommer til å se ut i framtida, er det viktig å finne svar på. Er det noe regjering og Storting planlegger? Er det fordi folk har blitt dummere? Er det fordi næringslivet ikke trenger flere utdanna folk? Hva da med det offentlige? Står prinsippet om lik rett til utdanning fortsatt fast, og hva betyr det egentlig?

DET ANGÅR DEG

Rød Ungdom mener at mange av svarene lar seg avdekke om vi studerer skolens funksjon i det kapitalistiske samfunnet nærmere. Vi må vise åssen skolen virker undertrykkende på folk fra arbeiderklassen generelt og jenter spesielt. Vi må vise hvordan skolen nå legger mer vekt på å formidle verdier og moral enn kunnskap om de viktige fagene. Alt dette har en sammenheng med utviklinga av samfunnet generelt og da

spesielt av teknologien og den norske kapitalismen.

Disse og flere problemstillinger vil vi reise på leiren. Dette er ting som vedrører din hverdag og framtid, enten du er 12 eller 30. Kom og delta i utviklinga av en politikk du sjøl kan stå inne for.

INTERNASJONAL DAG

Utover det skolepolitiske temat vil vi ha en «internasjonal dag». En dag hvor vi bare reiser diskusjoner om og ser nærmere på forholda i verden, mellom øst og vest, mellom nord og sør, mellom små og store land, på åssen supermaktene slåss om verdensherredømme, og hvem av dem som ligger best an og sjansjene for nye kriger og hvorfor det blir krig.

Ellers lover vi som sagt et uvanlig godt miljø med en masse nye folk, og gode muligheter til å slå seg løs og utvikle sine kulturelle og politiske sider. Leiren vil bli avholdt uke 30, dvs. fra 20 til 27 juli, på Strandheim leirsted på Nærnes. Et flott leirsted med masse bade og ute muligheter. Prisen for denne herligheten blir ca 650 kroner. Det er billig, meld deg på nå!

Torkjell Arntzen

Ja, jeg melder meg på Rød Ungdoms sommerleir 20 - 26 juli.

Navn:

Vei/gate:

Postnr./sted:

Sendes til Rød Ungdom, Postboks 610, Sentrum, 0106 OSLO 1.

[illegible]Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

SKRIFTFET

NORGE
FOR
NORDMEN

BRÅSTAD

KYVIK

PÅ VEGGEN